



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

ปริญญา

พลศึกษา

พลศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนบนของประเทศไทย

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Secondary
Schools of the Upper Northeastern Region in Thailand

نامผู้วิจัย นายพิทักษ์ แก้วทองมา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์นันทพร พิ ใหญ่, ก.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์กรวิ บุญชัย, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์อวยพร ตั้งธงชัย, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนบนของประเทศไทย

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Secondary Schools
of the Upper Northeastern Region in Thailand

โดย

นายพิทักษ์ แก้วทองมา

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิทักษ์ แก้วทองมา 2556: สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์นาทรี ผลใหญ่,
ค.ศ. 193 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนพลศึกษา การจัดทำสาระ
หลักสูตร จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอน การจัดโปรแกรมพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยสร้างขึ้น
ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 ท่านพิจารณาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่ง
แบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 531 โรงเรียน
ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 512 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 นำข้อมูลที่ได้มา
วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า มีโรงเรียนจำนวน 25 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาใน
สาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง มี 12
โรงเรียนที่ไม่มีการทำหลักสูตร คณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชา
พลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และ
มีโรงเรียนบางส่วนกำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม สัปดาห์ 1 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่ มีการ
จัดการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นสาระพื้นฐาน ทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง และยังมีโรงเรียน ร้อยละ 37.7
กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โรงเรียนทั้งหมดมีการดำเนินการจัดโปรแกรม
การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน มีโรงเรียนจำนวน 399 โรงเรียนที่ไม่ได้
จัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง
มีความปลอดภัย เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ และมีมาตรฐาน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดการเรียนรู้โดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75% ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน สมรรถนะของนักเรียนด้านความสามารถ
ในการใช้ทักษะชีวิต และการมีวินัยเป็นประเด็นที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนามาก
ที่สุด เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน
ประกอบด้วยทักษะ ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
กำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 50, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ ประเมินความรู้ด้วยข้อสอบปรนัย มีการประเมิน
ทักษะทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทดสอบสมรรถภาพทางกายและทางกลไกโดยใช้แบบทดสอบและ
เกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7 – 18 ปี วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ด้วยแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนการวัดคุณธรรมและจริยธรรมใช้แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรม

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Pitak Kaewthongma 2013: The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Secondary Schools of the Upper Northeastern Region in Thailand. Master of Arts (Physical Education), Major Field: Physical Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Mr. Natrapee Polyai, Ph.D. 193 pages.

The purpose of this research was to study the status of physical education learning and teaching management in secondary schools of the upper northeastern region in Thailand on 7 aspects: teachers, curriculum development, instruction times, physical education programs management, equipment and facilities, learning and teaching management and evaluation. A questionnaire was developed by the researcher and a group of research project. Content validity was judged by 12 experts. The document was mailed to five hundred thirty-one physical education chairpersons from five hundred thirty-one schools. Five hundred twelve respondents (96.42%) were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, and mode.

The results revealed that there were 25 schools that physical education teachers did not get a degree in physical education, teaching load was 18 hours per week. There were 12 schools did not develop their own curriculum School's academic committee served for instruction times of physical education. For mathayom suksa 1-3, physical education teaching was organized on basic material one hour per week for all grade levels, and some schools defined one hour per week for an additional material. In mathayom suksa 4-6, most schools were organized physical education teaching 10 hours per semester. Some schools, 37.7%, defined an additional material one hour per week. All schools ran both an intramural athletic program and interscholastic athletic program. There was no physical education program for special children in 399 schools. The space for physical education classes was an outdoor field that was safe and sound. It was also met the standard and sufficient for requirement. Physical education teacher used 75% of child-centered for classroom learning management that using a committee work method of teaching. Ability for life skills of student's competency, and discipline were the most subject matter that physical education teachers organized activities to promote. Grading system was criterion-and norm-referenced standards. Grades in physical education were based on sport skills, knowledge, morality and ethics, physical fitness and desirable feature for 50, 20, 10, 10, and 10 points, respectively. Knowledge assessment used objective tests, using quantitative and qualitative measurements to assess sport skills. Health-Related Physical Fitness Test and Norms for Thai Children Aged 7-18 Years was used to assess physical fitness and motor fitness. Desirable feature was measured by using scale desirable feature, but using scale of moral and ethics to measure morality and ethics.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ อาจารย์ ดร. นาทรพิ
ผลใหญ่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. กรรวิ บุญชัย อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร. วารุณี ถักนโซคติ ประธานการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. สุทธนะ ดิงศักดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำด้านวิชาการ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประเสริฐ และคุณแม่จันทกานต์
แก้วทองมา ผู้ให้กำเนิด รวมถึงการสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษาแก่ผู้วิจัย ครอบครัว พี่ น้อง
และเพื่อนๆทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัย
สามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบ
ให้แก่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน และสมาชิกครอบครัวทุกคนที่ได้ให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

พิทักษ์ แก้วทองมา

พฤษภาคม 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
-------------	-----

บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	10
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	17
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	21
บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา	28
โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	30
ปริญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา	46
ปริญญารุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา	48
การประเมินผลการเรียนรู้	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากร	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	77
ผลการวิจัย	77
ข้อวิจารณ์	133
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	145
สรุปผลการวิจัย	145
ข้อเสนอแนะ	155
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	158
ภาคผนวก	164
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	165
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	168
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	171
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	173
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	193

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย	69
2	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม	72
3	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ โรงเรียน	78
4	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย	79
5	จำนวน โรงเรียนที่ครูผู้สอนพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา	81
6	คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน	82
7	ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน	83
8	ภาระงานสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	84
9	ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียน	85
10	การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	87
12	การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	89
13	การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	90
14	การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	91
15	คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	93
16	การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	94
17	กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	94
18	ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	97
19	โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	99
20	จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	100
21	กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	101
22	การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	102
23	การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	107
25	การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	109
26	การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ	110
27	สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	112
28	ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	114
29	ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	115
30	การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	117
31	ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้	118
32	วิธีการสอน	119
33	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	120
34	เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	121
35	องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสิน ระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	124
37	เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	124
38	เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ในด้านคุณธรรม และจริยธรรม	125
39	เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ในด้านสมรรถภาพทางกาย	125
40	แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	128
41	ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	129
42	เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	131
43	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	132

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และพัฒนาประเทศชาติ เพราะการศึกษาช่วยพัฒนามนุษย์ให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งการศึกษายังช่วยให้บุคคลนั้นเป็นผู้ที่รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

พลศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการเจริญงอกงามและพัฒนาหลายด้านพร้อมกัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อในการออกกำลังกาย ดังนั้น พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนขาดเสียไม่ได้ ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า “...พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆกัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง...” และพลศึกษาเป็นการศึกษาวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีความสำคัญทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างเสริมสุขภาพ และสมรรถภาพ เพราะว่าพลศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การออกกำลังกายและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้ง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ความสำคัญของพลศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน จะเห็นได้จากการกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนในทุกๆระดับ ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 วิชาพลศึกษาได้กำหนดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้กำหนดสาระและรายวิชาไว้ชัดเจน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531) ส่วนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) วิชาพลศึกษามิได้จัดไว้ในกลุ่ม

วิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีการกำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทางกายและกีฬา เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จัดเป็นวิชา บังคับแกน 3 หน่วยการเรียนรู้ วิชาบังคับเลือก 3 หน่วยการเรียนรู้

ส่วนวิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533) กำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทางกาย และกีฬา เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม.4-6) จัดเป็นวิชาบังคับเลือก (พลศึกษา) 3 หน่วยการเรียนรู้ และถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มวิชา เลือกละเสรี กิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ถูกระบุไว้ในหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาของประเทศ คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรดังกล่าวมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทย ก้าวสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้การศึกษาเป็น กระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา , 2542; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งเป็นความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ในพระราชบัญญัติ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในมาตรา 27 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตร ตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม การจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระขึ้นอยู่กับสถานศึกษา จากการศึกษาวิจัยและติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบกับ

ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ

ประเด็นสำคัญจากการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553) อเนชา มาสมักร (2553) เกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน กำหนดเวลาเรียนในช่วงชั้นที่ 3 เป็นสาระพื้นฐาน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดให้เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษา ชาติรี สุขสำราญ (2555) พบว่า โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬายังไม่เป็นไปตามสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น การกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบที่นำมาตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษายังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนวิชาพลศึกษากำหนดคะแนนด้านทักษะมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ (อรพรรณ ปุณญา, 2553; อเนชา มาสมักร, 2553; ชาติรี สุขสำราญ, 2555) การทดสอบสมรรถภาพทางกาย และการพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน พ 4.1 ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโปรแกรม

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม ถึง 2 พฤศจิกายน 2548 ณ กรุงเทพมหานคร ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปณิญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่าน หลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ
2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ
3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว

ปญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษาเป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำการกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยวิธีการกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียนโดยมีการกำหนดให้โรงเรียนจัดหลักสูตรการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมโปรแกรมการเตรียมบุคลากรทางวิชาชีพพลศึกษาและกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนในประเทศให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการกีฬาให้เยาวชนในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

อีกทั้งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในการประชุมครั้งที่ 4 ในช่วงวันที่ 6 – 8 ธันวาคม 2547 ได้เน้นใน 3 เรื่องได้แก่การต่อต้านการใช้สารกระตุ้นในนักกีฬา การพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษาและการกีฬากับสตรีในส่วนของการพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษายูเนสโกได้เน้นสาระสำคัญว่าด้วยปญญาข้อที่ 2 การจัดการพลศึกษาและกีฬาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตระบบการศึกษาควรบรรจุให้มีวิชาพลศึกษาและกิจกรรมกีฬาให้สอดคล้องกับวิชาอื่นๆ ให้มีความสำคัญในการจัดการพลศึกษาในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยปัญหาการลดบทบาทความสำคัญและงบประมาณและการหาแนวทางในการสนับสนุนการพลศึกษาและกีฬาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนั้น ปัจจัยที่สำคัญก็คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดและดำเนินการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ โรงเรียนทุกโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจบวุฒิการศึกษาด้านพลศึกษาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปีสร้างกีฬาชาติ พ.ศ.2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้มีครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสาขา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน แนวทางในการพัฒนาสามารถทำได้โดยการสำรวจสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามหลักการและจุดหมายที่ต้องการ ดังที่ National Association for Sport and Physical Education (NASPE) and American Heart Association (2006, 2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐและในเมืองโคลัมเบีย ในด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน นักเรียนที่ได้รับการยกเว้นการเข้าเรียนวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียน มาตรฐานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ผู้บริหาร ศูนย์ประสานงานของรัฐ และการรวบรวมดัชนีมวลกาย ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษา และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รัฐส่วนใหญ่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ไม่ได้กำหนดเวลาเรียนแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดการเรียนการสอนและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีนี้ทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาลดลง ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับชั้นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษานี้ จะถูกจัดส่งกลับไปให้แต่ละรัฐ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในประเทศไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สถานศึกษาใช้เป็นกรอบทิศทางในปัจจุบันนี้ มีหลายประเด็นที่เปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อันได้แก่ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การ

กำหนดตัวชี้วัด ระดับการศึกษา รวมไปถึงการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลกลาง อีกทั้งหลักสูตรยังได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ท้องถิ่นและสถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเอง การกำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทางกายและกีฬา เวลาเรียนขาดความชัดเจน และจากการศึกษาของอรพรรณ ปุณญา (2553) อเนชา มาสมักร (2553) และชาติรี สำราญสุข (2555) เกี่ยวกับสถานภาพพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา และครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนบางส่วน ไม่ได้จบวุฒิการศึกษาพลศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของพลศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การศึกษาการจัดทำสาระหลักสูตร การกำหนดชั่วโมงการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน การจัดโปรแกรมวิชาพลศึกษาในโรงเรียน รวมไปถึงสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

จากเหตุผล ความสำคัญและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในปัจจุบัน และนำข้อมูลมาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงและพัฒนาวงการพลศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีก และประการสำคัญ คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 531 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 531 โรงเรียนในเขตพื้นที่ 12 จังหวัด ได้แก่ บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ใช้สำหรับการวิจัย ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา หมายถึง สภาพการจัดการเรียนรู้ตามความเป็นจริงในปัจจุบันของวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา การจัดการเรียนรู้พลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา หมายถึง เนื้อหา สาระ กิจกรรม โครงการที่ได้มาหลังจากที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรที่สถานศึกษาได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี

จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน/คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน ในการเรียนวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา หมายถึง สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน รวมถึงใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน

การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง เครื่องมือและวิธีการที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา นำมาใช้ในการวัดองค์ประกอบต่างๆ ในการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หมายถึง ภูมิภาคย่อยทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตามเขตการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย 12 จังหวัด ได้แก่ บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด (กระทรวงมหาดไทย, 2554)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับพลศึกษาในโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก เฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงและพัฒนาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยแก่ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน พลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคอื่นๆ ต่อไป
4. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยครอบคลุมองค์ประกอบ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
4. บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา
5. โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
6. ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
7. ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
8. การประเมินผลการเรียนรู้
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางประการ เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญของวิชาพลศึกษาในการจัดการศึกษาของชาติ การจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่ามีสาระที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2545)

ในมาตรา 6 แสดงถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติทั้งในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการพิจารณาการจัดเนื้อหา สาระ และการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งได้จัดวิชาพลศึกษาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งในมาตรา 6 กล่าวได้ว่า รัฐให้ความสำคัญของบทบาทวิชาพลศึกษาและจำเป็นต้องสอนในโรงเรียน และเปรียบได้กับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา (กรรวิ บุญชัย, 2555) ก็เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวไว้ว่า “...พลศึกษาช่วยพัฒนาผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ คุณธรรมและเจตคติที่ดีไปพร้อมๆกัน...”

แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังจะเห็นได้จาก มาตรา 7 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุว่า

...ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง. .

วิชาพลศึกษามีส่วนในการปลูกฝังจิตสำนึกในทุกๆด้าน และถือเป็นแนวทางในการกำหนดสาระ และมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้นดังจะเห็นได้จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระที่ 3 ที่ว่า “...การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล...” ในมาตรฐาน พ 3.1 คือ “...เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา...” และมาตรฐาน พ 3.2 “...รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจําอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมสุนทริยภาพของการกีฬา...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ซึ่ง วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า

...การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรมและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ...

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 10 ที่ว่า

...การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ...

และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องเลือกกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อสนองความต้องการให้เด็กผิดปกติได้รับเช่นเดียวกับเด็กปกติ ในการดำเนินโครงการนี้ จำเป็นต้องมีครูที่มีความสามารถในการสอนเด็กที่ไม่ปกติ เช่น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องอาการ ผิดปกติต่างๆ และรู้วิธีการแก้ไขได้ดีพอควร

มาตราที่นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ดังจะเห็นได้จาก มาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2545) ที่ระบุว่า “...การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ...” วิธีการจัดการเรียนรู้ ก็คือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยการจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด

ในการจัดการศึกษาตาม มาตรา 23 คือ “...การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา...” ซึ่งให้เห็นว่า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของพลศึกษา ดังที่ Wuest & Bucher (2009 อ้างใน กรรวิ บุญชัย, 2554) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการพลศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive: การคิด) จิตพิสัย (Affective: ความรู้สึก) และทักษะพิสัย (Psychomotor: ปฏิบัติ) โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการเนื้อหา ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม มาตรา 24 ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้รวมทั้งสมรรถภาพให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากมาตรา 24 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา โดยการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทั้งในและนอกห้องเรียน

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย โดยพิจารณาในมาตรา 26 ที่ระบุไว้ว่า

...ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย...

เช่นเดียวกันกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่ระบุว่า

...การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรงยุติธรรม และเชื่อถือได้...

ซึ่งในการประเมินวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนต้องประเมินผู้เรียนให้ครบทุกองค์ประกอบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกาย โดยอาศัยวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงานและภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบประเมินค่า

เกณฑ์การประเมิน เป็นต้น โดยส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองและประเมินเพื่อนนอกเหนือจากครูผู้สอนประเมินเป็นผู้ประเมิน

การจัดทำหรือกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนพลศึกษาที่ต้องจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาสำหรับโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขณะนั้น

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ในมาตรา 27 สอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ (2547) ที่กล่าวว่า “...กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ครู อาจารย์ ควรได้ทำความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา...”

ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามใน มาตรา 30 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุถึงแนวการจัดการศึกษาว่า “...ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา...” เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้สอนพลศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน งานอีกส่วนหนึ่งที่มีส่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนคือความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อที่จะได้วิจัย เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในเวลาเดียวกัน

จากการศึกษาดังรายละเอียดสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาศึกษาของประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตต่อไป โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชน ให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน อีกทั้งยังให้สิทธิและโอกาสแก่คนไทยทุกคนในการเข้ารับการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักว่าทุกคนต้องมีความสามารถในการเรียน และสามารถพัฒนาตนเองได้เน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โฉนดยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและ

เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดหมาย

จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย

และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญ 5 ประการที่นักเรียนต้องมี ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น และสมรรถนะสุดท้าย ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

หลักสูตรฯยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยการแสดงพฤติกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ อันเป็นแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้สถานศึกษายังสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา

6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย 5 สาระและ 6 มาตรฐาน ดังนี้

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโต และการพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 3.2 : ระวังการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็น
ประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการ
แข่งขันและชื่นชมสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 4.1 : เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรง
สุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ
อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป็นสิ่งที่ระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละ
ระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้
ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้การสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการ
วัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลา
เรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การ
จบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับ
มาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความ
พร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน

โครงสร้าง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้มีการจัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-6)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)

การกำหนดเวลาเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 80 ชั่วโมงต่อปี แสดงว่า ใน 1 เทอมจะสอน 40 ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์จะได้สอน 2 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะมี 2 วิชาในกลุ่มสาระเดียวเพราะฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนจะต้องแบ่งให้ วิชาสุขศึกษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และวิชาพลศึกษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้ง 3 ปีจำนวน 120 ชั่วโมง แสดงว่าในแต่ละปีจะได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาจำนวน 40 ชั่วโมง ใน 1 เทอมจะได้ชั่วโมงในการสอน 20 ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์จะได้สอน 1 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะมี 2 วิชาในกลุ่มเดียวเพราะฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนจะต้องแบ่งกันสอนวิชาละสัปดาห์เว้นสัปดาห์ หรืออาจจะแบ่งกันสอนวิชาละ 30 นาทีต่อสัปดาห์

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตรผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนอาทิกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคมกระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงกระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริงกระบวนการจัดการกระบวนการวิจัยกระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเองกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัยกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆเพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอดหลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

1. กำหนดเป้าหมายวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ตั้งคำถามคิดหาคำตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ
3. ลงมือปฏิบัติจริงสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
4. มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
5. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ โดยในส่วนของ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียนมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาใหม่ ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่น และสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่คุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งนับว่ากฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ที่ยึดเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาของประเทศไทย ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ดังมาตรา 6 ที่กล่าวไว้ว่า “...การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) จากความมุ่งหมายและหลักการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป้าหมายสูงสุดการศึกษาคือ พัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ในทุกด้านและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพลศึกษานับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ในทุกด้าน ดังที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวไว้ว่า กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลรอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน และในส่วนของพลศึกษานั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

และเมื่อพิจารณาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งทั้งนี้ วิชาพลศึกษาได้ถูกจัดให้เป็นวิชาหนึ่งที่โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนทุกชั้นปี ดังนั้น วิชาพลศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียน ดังที่ Williams (1964 อ้างใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2540) ได้กล่าวว่า

...พลศึกษาควรจัดให้มีโปรแกรมการสอนขั้นพื้นฐานในกิจกรรมทางกายต่างๆ สำหรับนักเรียนทุกคน และควรจะเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกๆ คน การที่จะมีการยกเว้นให้แก่นักเรียนคนใดนั้น ควรจะขึ้นอยู่กับหลักฐานว่านักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาทางการพลศึกษามาแล้ว...

พลศึกษาถือว่าเป็นการศึกษาวิชาหนึ่งในสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญต่อการศึกษาของชาติและการพัฒนามนุษย์ให้เป็นสมบูรณ์ในทุกด้านเป็นอย่างมาก ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาไว้ดังนี้

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

...พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง. . .

พิชิต ภูติจันทร์ (2547) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

...พลศึกษา เป็นศาสตร์ที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ตลอดจนสร้างเสริมความเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นสื่อกลางพลศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา เป็นองค์หนึ่งขององค์ศึกษา 4 อัน ได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา นอกจากจะช่วยให้พัฒนาสิ่งดังกล่าวแล้ว ยังช่วยสร้างเสริม ปลุกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเพิ่มพูนคุณภาพของความเป็นคนมากขึ้น อันได้แก่ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์. . .

สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2540) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

...พลศึกษาเป็นสาขาวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้ใช้ผลจากการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรง อีกทั้งมีพัฒนาการทางสังคมที่ดีด้วย การพลศึกษาไม่เน้นเฉพาะสมรรถภาพทางกาย แต่ยังได้เน้นถึงการใช้ประสบการณ์ การแก้ปัญหา และการเข้าถึงชีวิตได้เป็นอย่างดี. . .

จากบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าพลศึกษา มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามและมีพัฒนาการในหลายๆ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจ

โดยอาศัยกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายที่เลือกสรรแล้วเป็นสื่อในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมหรือปฏิบัติโดยตรงด้วยตนเอง ดังนั้น พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ภารดี อมรรัตนานนท์ (2547) กล่าวว่า พลศึกษาเป็นวิชาที่จำเป็นต้องสอนในโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาต่าง ๆ โดยมีปรัชญาพื้นฐานที่ว่าพลศึกษา สามารถให้การศึกษามุคผลได้ และยังเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนโดยได้รับจากโครงการพลศึกษาที่มีรูปแบบและระบบที่ดี เป็นต้น

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้

...โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ รายการการจัดพลศึกษาในโรงเรียนที่สมบูรณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทุก ๆ คนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึงกันตามความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้รวมถึงการได้รับคำสอน การช่วยเหลือแนะนำ การใช้สถานที่ การใช้อุปกรณ์ และการใช้บริการอย่างอื่น ๆ เกี่ยวกับการพลศึกษาด้วย เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาการตามศักยภาพของตนเองให้มากที่สุด. . .

ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษา

ฟอง เกิดแก้ว และคณะ (2523) ได้เสนอว่าโรงเรียนควรจัดโครงการพลศึกษาในด้านต่างๆ ต่อไปนี้คือ

1. โครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (Class Instruction Program) หมายถึง การจัดการสอนพลศึกษา ประจำปี ประจำภาคเรียน ประจำเดือน ประจำสัปดาห์และประจำวันที่เน้นให้เด็กมีทักษะเบื้องต้นในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ เน้นการมีทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬา เพื่อเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ และต้องปลูกฝังระเบียบวินัย การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

2. โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Program) หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้นำเอาทักษะ ความรู้ความสามารถจากการเรียนพลศึกษาในชั้นเรียนมาใช้ในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีประสบการณ์จากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

3. โครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Program) หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนต่อโรงเรียน หรือการแข่งขันระหว่างกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พบปะสังสรรค์และแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ กับนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน

4. โครงการสันทนาการใน โรงเรียน (School Recreation Program) หมายถึง การจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสนองความต้องการ หรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้แก่แก่นักเรียนที่มีความต้องการทั้งในด้านการออกกำลังกาย และต้องการหาความสนุกสนานรื่นเริงหลังจากเวลาเรียนตามปกติ

5. โครงการบรรดิกการทางพลศึกษา (Adapted Physical Education Program) หมายถึง การจัดพลศึกษาสำหรับผู้มีความบกพร่องทางกาย เป็นโครงการที่ดัดแปลงกิจกรรมเกม กีฬาต่าง ๆ และกิจกรรมเข้าจังหวะ ให้เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวว่า การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. โปรแกรมการนันทนาการ
5. โปรแกรมบรรดิกการ

วรัศคี เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่จะถือว่ามีความสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องมีการจัดการในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน พร้อม ๆ กันดังนี้ คือ

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (Physical Education Class Instruction Programs)
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)
4. โปรแกรมการพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

ฟอง เกิดแก้ว (2514) กล่าวถึงการจัดโครงการพลศึกษาในโรงเรียนว่า ในการจัดการบริหารการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการวางแผนงานพลศึกษาในโรงเรียนเพราะการวางแผนที่ดี ถือเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติตามโครงการต่างๆ และเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวางแผนที่ดีจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติในแต่ละโครงการ ให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้แน่ชัด โครงการจึงจำเป็นที่ผู้บริหารและครูสอนพลศึกษา จะต้องเข้าใจและรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดโครงการสอนวิชาพลศึกษาชั้นเรียน (Class Instruction Programs)
2. การจัดโครงการสันทนาการในโรงเรียน (Recreation Programs)
3. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)
4. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)
5. การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

สรุปได้ว่า โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
3. โปรแกรมการแข่งขันระหว่างโรงเรียน
4. โปรแกรมนันทนาการ
5. โปรแกรมการพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน คือ โปรแกรมการจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี วิชาพลศึกษาถือว่าเป็นวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันระหว่างที่อยู่ในวัยเด็กกำลังเรียนและในวัยที่เป็นผู้ใหญ่หลังจากเรียนสำเร็จจากโรงเรียนไปแล้ว ประเทศต่าง ๆ จึงมักจะเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว ความมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่พอจะสรุปได้ที่สำคัญจะมีอยู่ 5 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ สามารถสนองความต้องการเคลื่อนไหวของร่างกาย ช่วยให้อวัยวะมีการเจริญเติบโตตามอัตราที่ควรจะเป็น

2. เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในการทำงานประสานกันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ หรือที่เรียกว่าเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เล่นในเวลาว่าง หรือเมื่อหลังออกจากโรงเรียนไปแล้ว

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาด้วยความปลอดภัยเพื่อสุขภาพของตนเอง

4. เพื่อให้นักเรียนได้มีคุณธรรม มีน้ำใจนักกีฬา

5. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรัก มีความสนใจในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อมิตรภาพและเพื่อความสนุกสนาน

หลักของการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะต้องมีความมุ่งหมายที่ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้และบรรลุผลได้ทั้ง 5 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านทัศนคติความรักและความชอบในการเล่นกีฬา คือ ให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนเหมาะสมกับสภาพการณ์โรงเรียน และในขณะเดียวกันครูก็ควรจะให้ให้นักเรียนได้ทราบความมุ่งหมายนั้น ๆ ด้วย

2. ในการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาทุกครั้ง ครูควรจะให้มีการมีกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาหลาย ๆ อย่างเพื่อที่จะช่วยให้สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ในทุก ๆ ด้านด้วย

3. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรคำนึงถึงหลักการทางสรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬาควบคู่กันไปด้วย เพราะหลักการของสาขาวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาเป็นอย่างมาก

4. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรยึดหลักของคุณค่าทางนันทนาการในแต่ละกิจกรรมด้วย ทั้งนี้เพราะว่าปรัชญาการสอนพลศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งนั่นคือ เพื่อให้นักเรียนได้นำกิจกรรม ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันในเวลาว่างต่อไป ดังนั้น

กิจกรรมที่มีคุณค่าทางนันทนาการจะเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้บรรลุตามความมุ่งหมายนี้ได้

5. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาควรจะเป็นโปรแกรมที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นพื้นฐานหลาย ๆ อย่างต่าง ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลาย ๆ อย่างทำให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างกว้างขวางจะได้เป็นพื้นฐานในการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สูงต่อไป

6. สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาควรจะมีอย่างต่อเนื่องและมีระดับที่สูงต่อจากระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่ตนเองมีความถนัดและความสนใจ สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะจัดให้นักเรียนได้เรียนตามรูปแบบของเกมหรือกีฬาอื่น ๆ อย่างแท้จริงได้

7. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรจะได้มีการวางแผนที่แน่นอนและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น ดินฟ้าอากาศ สถานที่ อุปกรณ์ มีแผนการสอนประจำสัปดาห์ ประจำภาค และประจำปี ไว้ในแต่ละระดับชั้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้

8. โปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาจะมีความสำเร็จหรือไม่มากนักน้อยเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับครูพลศึกษาเป็นสำคัญ ครูพลศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในโปรแกรมการสอนพลศึกษานอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีปรัชญาที่ถูกต้องในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมคติ มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง ตลอดจนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการที่จะดำเนินการตามโปรแกรมเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนด้วยความจริงใจและเต็มใจด้วย

9. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความพร้อมและพัฒนาการเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตยอีกในโอกาสข้างหน้าต่อไปอีก ครูควรจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ตามที่ครู

พิจารณาเห็นสมควรด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักการนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

10. ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษานับว่ามีความสำคัญมากในการที่นักเรียนจะนำความรู้ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวัน ถ้านักเรียนเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและเห็นประโยชน์ของวิชาพลศึกษาในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว นักเรียนก็มักจะมีความสนใจและตั้งใจเรียนในวิชาพลศึกษา และนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนวิชาพลศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง ฉะนั้นเพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพลศึกษาดังกล่าวนี้นี้ ครูผู้สอนควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามอุดมคติของการพลศึกษา มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจในตัวนักเรียน มีความเป็นกันเองกับนักเรียน ช่วยเหลือแนะนำนักเรียนด้วยความเต็มใจ พร้อมกับสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีความสนุกสนานและบรรลุตามผลระดับความสามารถของแต่ละคนด้วย

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ การแข่งขันกีฬาซึ่งจัดให้มีการแข่งขันในระหว่างพวกเดียวกันภายในโรงเรียนเดียวกัน อาจจะเป็นการแข่งขันระหว่างชั้น ระหว่างห้อง ระหว่างตึก ระหว่างสี หรืออื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถรวมกันเป็นกลุ่มก้อนเดียวกันในการจัดการแข่งขันส่วนใหญ่จะจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกแข่งขันตามความถนัดและความสนใจของตนให้มากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดพลศึกษาในโรงเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้นำความรู้ ความเข้าใจในกฎกติกาทักษะของกีฬาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วในห้องเรียนมาใช้แข่งขันหรือเล่นเพื่อความสนุกสนานตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการอย่างแท้จริง โดยการจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการจัดที่มีความมุ่งหมายที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษามาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนานและออกกำลังกายตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน

2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ได้มีความรู้และประสบการณ์ของการแข่งขันโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะถือว่าประสบการณ์ในการแข่งขันเป็นประสบการณ์ที่มีค่าต่อชีวิตมาก อย่างหนึ่งในชีวิตจริงของนักเรียนแต่ละคนจะต้องประสบกับความสมหวังและผิดหวัง ซึ่งเทียบได้กับการชนะและการแพ้ในเกมกีฬา

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทดสอบความสามารถของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมโรงเรียนที่อยู่ในวัยและระดับเดียวกัน

4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ประจำตัว เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย การมีระเบียบวินัยในตนเอง การเคารพต่อกฎและระเบียบข้อบังคับ และอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะว่าการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการแข่งขันที่มีผลได้ผลเสียน้อย ทำให้การแข่งขันมักจะเป็นไปตามอุดมคติของการแข่งขันกีฬาที่แท้จริง

5. เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติต่อการแข่งขันกีฬา และได้นำการกีฬาไปใช้เล่นในเวลาว่าง เพื่ออุดมคติของการกีฬาอย่างแท้จริง คือ กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อมิตรภาพ และกีฬาเพื่อความสนุกสนาน

6. เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รับความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเล่นกีฬา และการแข่งขันกีฬาภายในขอบข่ายและตามอุดมคติของการกีฬามากยิ่งขึ้น

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า

...การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษาของโรงเรียนที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ของตนเองให้สูงขึ้นอีก และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่น ๆ ประจำตัว การมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความรักหมู่รักคณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและอื่น ๆ ในสภาพการณ์ที่ทำทลายมากกว่าควบคู่กันไปด้วย และการที่โรงเรียนจัดให้มีโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่าง

โรงเรียน โดยไม่ได้จัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนให้นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนได้มีส่วนร่วมก่อน ถือว่าการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นผิดหลักการหรือปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนโดยสิ้นเชิง. . .

หลักสำคัญสำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนมีดังนี้

1. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรคำนึงถึงคุณค่าที่นักเรียนจะได้รับเป็นสำคัญ
2. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการฝึกซ้อมและส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ยึดในหลักการและปรัชญาการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในการจัดและดำเนินการแข่งขันหรือฝึกซ้อมนักกีฬาโดยเคร่งครัด
3. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่ต้องใช้เวลาฝึกซ้อมและแข่งขันเป็นระยะเวลานาน ต้องปรับกิจกรรม สถานที่ อุปกรณ์และระยะเวลาของการแข่งขันให้เหมาะสมกับวัยนักเรียนที่จะทำการแข่งขัน
4. สุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด
5. นักเรียนที่เป็นนักกีฬาเข้าแข่งขันระหว่างโรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจในความรับผิดชอบและภาระหน้าที่ที่ตนเองจะต้องมีตลอดเวลาการฝึกซ้อมและแข่งขัน
6. ครูควรจะได้ชี้แจงให้กับนักเรียนที่เข้าแข่งขันระหว่างโรงเรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองเข้าใจโดยถูกต้อง
7. การฝึกซ้อมของครูต้องถือว่าเป็นการให้การศึกษาแก่นักเรียนควบคู่กันไปด้วย
8. ครูควรได้ติดตามเอาใจใส่ดูแล ช่วยเหลือหรือติดต่อประสานงานกับโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียนและผลการเรียนของนักเรียนที่เป็นนักกีฬาเป็นระยะๆ อย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคลควบคู่กันไป

9. ถ้าหากเป็นไปได้ ครูไม่ควรใช้เวลาเรียนตามปกติเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา ครูควรแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมในแต่ละวันให้พอดี เพื่อให้ให้นักเรียนมีเวลาพอที่จะทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนประจำวันได้

10. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนแต่ละครั้ง ครูควรจะแน่ใจว่าได้ให้นักเรียนเตรียมตัวฝึกซ้อมมาแล้วอย่างเพียงพอ

11. การเข้าร่วมการแข่งขันทุกครั้ง ครูจะต้องกำกับให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกา ตลอดจนการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินอย่างเคร่งครัด

12. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้ง ครูไม่ควรจะเน้นให้นักเรียนเห็นแก่ชัยชนะหรือถ้วยรางวัลมากเกินไป ครูควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการได้มีส่วนร่วมในการแข่งขันและประโยชน์ที่จะได้รับการจากการแข่งขันกีฬา

13. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ฉะนั้นการแข่งขันจึงไม่ควรมาเป็นอุปสรรคของการเรียนซึ่งเป็นการปูพื้นฐานแก่ชีวิตและอนาคตของนักเรียนเป็นอันขาด

14. ในกรณีที่มึนนักเรียนไปเชียร์กีฬาด้วย โรงเรียนหรือผู้ฝึกกีฬาควรชี้แจงให้นักเรียนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

15. เพื่อให้การแข่งขันกีฬาได้บรรลุผลตามที่วางไว้มากยิ่งขึ้น ครู ผู้ฝึกกีฬา และผู้จัดการแข่งขันควรมีวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักกีฬาทั้งสองฝ่ายมีความเป็นมิตร และมีความสามัคคีปรองดองซึ่งกันและกันทั้งก่อนเล่น ระหว่างเล่น และหลังเล่น

16. ครูผู้ฝึกและโรงเรียนยึดมั่นในอุดมคติและทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

17. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนอีกแบบหนึ่ง คือ การแข่งขันกีฬานอกโรงเรียน เป็นการจัดการแข่งขันที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อความสนุกสนานและเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่าง

สองโรงเรียนหรือมากกว่า เชื่อมความสัมพันธ์กัน และมีการจัดการแข่งขันกีฬาเพียงหนึ่งอย่างหรือสองอย่าง โดยจะจัดการแข่งขันให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งวันหรือสองวันเป็นอย่างช้า

โปรแกรมนันทนาการ

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวถึงโปรแกรมนันทนาการไว้ว่า

...การจัดนันทนาการในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นๆ เพื่อสนองความต้องการหรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการทั่วไปด้านการออกกำลังกายและความสนุกสนานหลังจากเวลาเรียนตามปกติ เช่น อาจจะเป็นเวลาเลิกเรียนตอนเย็น หรือวันหยุด เป็นต้น ...

และมีหลักการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน (วิสูตร กองจินดา, 2545) ดังนี้

1. ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานโปรแกรมนันทนาการเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา และครูอื่นๆ ที่มีความสนใจ ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ
2. อุปกรณ์จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน
3. สถานที่จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอกับประเภทกิจกรรมและจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
4. ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมนันทนาการ จะต้องเป็นเวลาว่างของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดในเวลา ดังนี้ เช่น ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน ตอนเย็นหลังเลิกเรียน ตอนค่ำ วันหยุดราชการ หรือวันนักขัตฤกษ์
5. กิจกรรมแต่ละอย่างควรมีอาจารย์ที่ปรึกษา
6. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม

7. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่สมัครร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ
8. ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยพลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกิจกรรมต่างๆ
9. ควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมนันทนาการ
10. การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยให้มาก และจัดในกรณีที่จำเป็นจริงๆ

โปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษา เพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรม และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ นักเรียนที่มีความสามารถและสภาพของร่างกายแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ อาจจะแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้ คือ

ประเภทแรก ได้แก่ นักเรียนที่มีร่างกายปกติแต่ไม่มีพื้นฐานทางกลไกของร่างกายพอที่จะทำให้สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนคนอื่นๆ ในระดับชั้นเดียวกันได้ เช่น มีกำลังแขน กำลังขา กำลังกล้ามเนื้อ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายน้อยเกินไป นักเรียนที่มีความสามารถน้อยดังกล่าวนี้ ควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู เพื่อช่วยปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านที่ยังขาดหรือด้อยอยู่ให้มีความพร้อมให้สามารถที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียนได้ตามปกติต่อไปได้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้ครูควรจะได้คำนึงถึงความปลอดภัยความพร้อมของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นักเรียนเพิ่งฟื้นจากการเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นระยะเวลานานควรจะได้มีการปรึกษาแพทย์และมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ประเภทที่สอง ได้แก่ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายที่ผิดปกติอย่างไม่ถาวร (Functional Defects) อันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกายด้านหนึ่งด้านใดมากเกินไป เช่น เด็กบางคนที่เลี้ยงตัวเองและชอบอุ้มน้ำหนักด้วยเอวข้างหนึ่งจะมีเอวเอียงไปข้างหนึ่ง นักเรียนบางคน ที่มี

ร่างกายสูงชะลูดมากกว่าเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้งหมดในชั้นเรียนเวลาเดินไปไหนกับเพื่อนคนอื่น ๆ ก็พยายามย่นหรือเดินให้หลังโกงเพื่อให้มีความสูงเท่ากับเพื่อนคนอื่น ๆ โดยไม่รู้สึกลำบาก ลักษณะร่างกายที่ผิดปกติอันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนหนึ่งส่วนใดตามลักษณะของกิจกรรมหรือสิ่งแวดล้อมเช่นนี้นั้น ถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยทันท่วงทีนาน ๆ เข้าอาจจะได้มีความไวต่อข้อบกพร่องเหล่านั้นได้หรือได้ด้วยความยากลำบากก็ได้ ฉะนั้นครูพลศึกษาที่ดีควรจะมีความไวต่อข้อบกพร่องของร่างกายของนักเรียนเหล่านั้นตลอดเวลาด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ที่อ่อนแอหรือขาดการเคลื่อนไหวมีความแข็งแรงได้สัดส่วนและความสมดุลกัน เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนมีทรวดทรงและบุคลิกภาพที่สง่างามต่อไป

ประเภทที่สาม คือ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายผิดปกติอย่างถาวร (Structural Defects) เช่น แขน ขาลีบ เป็นอัมพาต อันเนื่องมาจากโรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุหรือสาเหตุอื่นๆ จริงอยู่แม้ว่าร่างกายมีความผิดปกติมากเช่นนี้ก็ตาม แต่ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนที่มีสภาพเช่นนี้ก็ยังมีเหมือนกัน ครูพลศึกษาที่ดีจะพยายามจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนที่มีสภาพร่างกายดังได้กล่าวมาแล้วนี้ควบคู่ไปด้วยกัน การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนประเภทนี้ควรจะได้อยู่ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือจากแพทย์โดยใกล้ชิด มิฉะนั้นแล้วการจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นอาจจะเป็นโทษแก่นักเรียนมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับก็ได้

ประเภทสุดท้าย คือ นักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นกว่านักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เช่น นักเรียนที่เป็นนักกีฬาดีเด่นของโรงเรียน หรือนักเรียนที่มีความสามารถสูง สามารถที่จะเข้าแข่งขันกีฬาระดับประชาชนหรือเป็นตัวแทนในทีมชาติเพื่อเข้าแข่งขันระหว่างประเทศ เป็นต้น ถ้าหากเป็นไปได้ก็ควรมีโครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้ได้มีความสามารถยิ่งขึ้นต่อไป เช่น เป็นผู้ช่วยครูในการเรียนการสอน การฝึกซ้อม การเป็นเจ้าหน้าที่ เป็นต้น นอกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ จะได้รับประโยชน์แล้วยังจะเป็นการฝึกหัดการเป็นผู้นำ การรับผิดชอบของนักเรียนและอื่นๆ ในการทำงานที่เป็นพลเมืองดีในสังคมต่อไปอีกด้วย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ดังข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักการและปรัชญาพลศึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ และ โปรแกรมสนับสนุนการโดยโปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนนั้นเป็นโปรแกรมที่มุ่งปูพื้นฐานในเรื่อง

เกี่ยวกับพลศึกษาให้แก่นักเรียนทุกๆ คน ส่วนโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นโปรแกรมที่มุ่งให้ทุกคนได้นำสิ่งที่เรียนมาแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ สำหรับโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นเป็นโปรแกรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่านักเรียนคนอื่น ได้เสริมสร้างความสามารถของตนเองกับนักเรียนโรงเรียนอื่นให้สูงขึ้นต่อไปอีก ในด้านโปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อพิเศษนั้น เป็นโปรแกรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนผู้มีความจำกัดทางด้านร่างกายหรือความจำกัดทางด้านอื่นที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียนคนอื่น ๆ ตามปกติได้ และโปรแกรมนันทนาการ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการหรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการทั่วไปด้านการออกกำลังกายและความสนุกสนานหลังจากเวลาเรียนตามปกติ

การบริหารสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

Williams (1964 อ้างใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2540) ได้วางหลักเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกทางการพลศึกษาไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะไปมาได้โดยง่าย คือ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกนี้ ผู้ใช้สามารถที่จะนำไปใช้ได้โดยง่ายและสะดวก
2. ความสวยงาม คือ สถานที่ควรจะมีที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจแต่ก็ไม่ฉาบฉวย และควรกระตุ้นให้เห็นความสำคัญในการที่จะช่วยกันบำรุงรักษา
3. จัดให้เป็นส่วนๆ หรือเป็นหมวดหมู่ คือ เขตของกิจกรรมและกิจกรรมที่เป็นกลุ่มเดียวกัน และมีความเกี่ยวข้องกันที่ต้องใช้งานด้วยกัน หรือเกี่ยวข้องกันโดยจะจัดให้อยู่เป็นส่วนๆ อันเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน
4. ความประหยัด คือ ให้มีความประหยัดทั้งทางด้านเวลา กำลังงาน และค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด และให้การเรียนการสอนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันก็ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างถูกต้องลักษณะให้มากที่สุด

5. ความสามารถที่จะขยายได้ในโอกาสข้างหน้า คือ มีความสามารถที่จะเพิ่มขอบข่ายและจำนวนของกิจกรรมต่างๆ ที่จะมีขึ้นในโอกาสข้างหน้าได้ และในขณะเดียวกันก็จัดให้มีความพร้อมที่บุคคลสามารถจะมีส่วนร่วมได้ด้วยความปลอดภัย

6. ความใกล้ชิด คือ จะต้องมีการจำกัดไม่ให้มีกลิ่น มีเสียง หรือความชื้นมารบกวน มีการแยกกิจกรรมให้เป็นไปตามกลุ่มของผู้ที่มีส่วนร่วม และมีการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในกลุ่มอื่นๆ เข้ามาได้ การควบคุมแสง เสียง ความร้อน และการถ่ายเทอากาศ ควรจะมีการควบคุมแยกเป็นส่วนตัว ไป

7. ความปลอดภัย ถูกต้องตามสุขลักษณะและสุขอนามัย สิ่งต่างๆ ของสถานที่และของผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ จะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอย่างดีในการที่จะจัดและการบำรุงรักษาสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

8. การควบคุมดูแล การที่จะสามารถดูแลควบคุมได้อย่างทั่วถึงและจัดกิจกรรมตลอดจนจัดกลุ่มต่างๆ ได้เป็นอย่างดีนั้น สามารถที่จะกระทำได้โดยให้ผู้นำที่มีความรับผิดชอบมองเห็น หรือไปยังสถานที่ที่เกี่ยวข้องนั้นได้โดยง่ายและรวดเร็ว และในขณะเดียวกันก็มีการแยกกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปโดยชัดเจน การควบคุมดูแลสถานที่ที่อาจจะมีอันตรายเกิดขึ้นนั้น ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้นำตามกฎหมาย

9. ความมีประโยชน์ ความมีประโยชน์ของสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกนั้น จะขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะปรับสถานที่เหล่านั้นให้สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายๆ อย่างด้วยความปลอดภัย มีความสนุกสนานและการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ การที่สามารถใช้สถานที่ได้ตามฤดูกาลก็เป็นการเพิ่มประโยชน์ของการใช้สถานที่มากยิ่งขึ้นอีก

10. ความถูกต้อง สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกนั้นควรจะได้เป็นไปตามความต้องการและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียน หลักสูตรวิชาการ และตามที่กฎหมายได้บังคับไว้

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดและดูแลอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษาไว้ดังนี้

1. อุปกรณ์และวัสดุทุกประเภทควรจะมีพร้อมสำหรับกิจกรรมพลศึกษาและกีฬาทุกชนิดที่มีแผนว่าจะจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ ทั้งนี้รวมทั้งกิจกรรมที่จะมีการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนที่กำหนดไว้ และกิจกรรมที่จะจัดให้มีในลักษณะของกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วย

2. หลักการของการจัดอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษานั้น ควรจะมุ่งเพื่อความสะดวก ง่าย และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งในแง่ของการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และการที่นักเรียนจะมีการยืมไปใช้ในเวลาวางตามลำพังได้ด้วย

3. โรงเรียนหรือผู้ที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษา ควรจะได้มีโครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสใช้อุปกรณ์และวัสดุที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ด้วยการนำไปใช้ในการเล่นหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆ ในเวลาวางตามความถนัด และความสนใจของตนเองให้มากที่สุด

4. คุณค่าหรือประโยชน์ของอุปกรณ์หรือวัสดุแต่ละอย่างนั้นควรจะได้พิจารณาในแง่ของความพอที่นักเรียนได้นำออกไปใช้เป็นสำคัญ

5. ความคงทนถาวรของอุปกรณ์หรือวัสดุทางพลศึกษานั้น ควรจะได้พิจารณาในแง่ของความพอและความยาวนานที่อุปกรณ์หรือวัสดุส่วนนั้นได้ถูกนำไปใช้งานมากกว่าการเก็บรักษาไว้อย่าง

6. ผู้รับผิดชอบในด้านที่เกี่ยวกับอุปกรณ์หรือวัสดุทางพลศึกษาควรจะให้การศึกษาในวิธีการใช้ และวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้เหล่านั้นในวิธีการที่ถูกต้องควบคู่กันไปด้วย โดยให้ถือว่าอุปกรณ์หรือวัสดุทุกอย่างที่นำมาใช้นั้นควรจะได้รับการดูแลรักษาเสมือนกับเป็นสมบัติของตัวเอง

7. เพื่อความปลอดภัยและให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง อุปกรณ์หรือวัสดุที่จัดมานั้น ควรจะเป็นอุปกรณ์หรือวัสดุที่เป็นไปตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของวิชาชีพด้วย

8. เพื่อให้การเรียนการสอนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง จำนวนและขนาดของอุปกรณ์หรือวัสดุที่จัดหามานั้นควรจะได้เป็นไปตามหลักการและมีจำนวนเป็นไปตามอัตราส่วนของจำนวนนักเรียนตามหลักการของวิชาชีพพลศึกษาด้วย

9. เพื่อให้การจัดหาอุปกรณ์หรือวัสดุได้ถูกต้องและเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรของโรงเรียน ความต้องการ และความสนใจของนักเรียนอย่างแท้จริง การจัดหานั้นควรจะทำโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอนหรือแม้แต่ตัวนักเรียนเอง

สรุปได้ว่า การบริหารงานทางพลศึกษามีความเกี่ยวข้องกับงานสามด้าน คือ ด้านการบริหาร โปรแกรมพลศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก โดยงานทั้งสามด้านนั้นจะมีเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาที่ดีนั้นจะต้องอาศัยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมาเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการ และจะต้องใช้สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลของการบริหารงานนั้นออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

ปณิธานราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมวิชาการแห่งชาติระหว่างวันที่ 10-12 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย ที่จังหวัดราชบุรี สมาชิกสมาคมฯ และผู้เข้าร่วมประชุมได้ข้อสรุปเพื่อประกาศเป็นปณิธานราชบุรีไว้ 12 ข้อ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ดังต่อไปนี้

1. การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้นรวมถึงระดับอาชีวศึกษาด้วย ในสถาบันอุดมศึกษาควรต้องจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นวิชาบังคับให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างน้อย 2 หน่วยกิต ตลอด 4 ปีการศึกษา

2. บุคลากรผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องมีวุฒิการศึกษาในสาขานี้โดยตรง และจัดหาให้มีจำนวนได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3. การเตรียมหรือผลิตบุคลากรทางวิชาชีพสุศึกษาและพลศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยองค์การสุศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ กีฬาและการเดินร่ำสากล (ICHPERSD) และองค์การสุศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

4. หลักสูตรสุศึกษาและพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง รวมทั้งสมาคมสุศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทยด้วย

5. สถาบันการศึกษาทุกระดับ ควรต้องดำเนินการสุศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้สุศึกษา พลศึกษา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว/การกีฬาอย่างต่อเนื่อง

6. ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ ด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

7. ต้องมีการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับปรัชญา และมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างครบถ้วน โดยการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

8. นอกจากใบประกอบวิชาชีพครูแล้ว บุคลากรผู้สอนสุศึกษาและพลศึกษา ควรต้องมีใบประกอบวิชาชีพของสาขานี้เพิ่มอีกด้วย

9. การดำเนินงานตามข้อ 8 สมาคมสุศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย และสมาคมวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมอยู่ด้วยในฐานะองค์กรวิชาชีพ

10. รัฐควรกำหนดหน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบดูแลการจัดการสุศึกษาในสาขานี้ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้อง

11. การจัดหลักสูตรในสถานศึกษาในส่วนของสุศึกษาและพลศึกษา ควรมีการดำเนินงาน 3 ขอบข่าย คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การบริการ และการจัดสิ่งแวดล้อม

12. ควรให้ความสำคัญกับการประเมินด้านสุขภาพในการประเมินสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนในระดับชาติด้วย

จากหลักการดังกล่าว สามารถสรุปเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ คือ โรงเรียนต้องจัดเวลาเรียนวิชาพลศึกษาให้เป็นสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องมีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาโดยตรง และจัดให้ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาครูผู้สอนด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศด้านการกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม 627 คน จาก 65 ประเทศ ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการศึกษาและการกีฬา (Bangkok Agenda on Sport and Education) (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนาศักยภาพผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ

2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ

3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง / สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง / สัปดาห์) ในระยะยาว

4. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านการกีฬาสำหรับประชาชนทั่วไป ในการเข้าไปมีส่วนในการพัฒนากีฬาและการศึกษา

5. ให้ทุกประเทศจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษา ประกอบด้วยแผน 2 ระยะๆ ละ 5 ปี

6. ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและการประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาแผนฯ

7. ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เช่นเดียวกับผู้รับผิดชอบด้านการกีฬาและการพลศึกษาในกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคม วิชาชีพ ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล

8. ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงในโปรแกรม การศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนและโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน

9. ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลของการกีฬาและการพลศึกษาไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้โดยเฉพาะเป้าหมาย เพื่อจัดความยากจนการ รมรงค์ด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ และการดูแลสุขภาพ

10. การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดเป็น ประเด็นที่มีความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นที่ความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความ เชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทาง ร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น

11. องค์การสหประชาชาติ ควรให้การสนับสนุนการนำผลของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การ ปฏิบัติในระดับชาติ

12. องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดปีแห่งการศึกษาและการพลศึกษาระหว่างประเทศ ควรนำเสนอแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการศึกษาและการพลศึกษา ในโรงเรียนต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ

จากหลักการดังกล่าว สามารถสรุปเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ คือ ควรกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งในระดับอนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียน โดยกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดชั่วโมงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง / สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง / สัปดาห์) ในระยะยาว

การประเมินผลการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ไว้ในมาตรา 26 ว่า

“...ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา...”
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายใน

และการประเมินภายนอก ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
2. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน และตัดสินผลการเรียน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้
5. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้
7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ
8. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดระดับของการดำเนินงานไว้เป็น 4 ระดับ คือ การวัดและประเมินระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินระดับสถานศึกษา การวัดและประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา การวัดและประเมินระดับชาติ ระดับที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้อ่านมากที่สุดและเป็นหัวใจของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียน คือ การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน

นอกจากนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ยังได้ให้นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ไว้ดังนี้

การวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งการจะได้มาซึ่งตัวเลขนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือวัด เพื่อให้ได้ตัวเลข ที่สามารถแทนคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวัด

การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูล ศึกษา บันทึก และใช้ข้อมูล เกี่ยวกับคำตอบของผู้เรียน ที่ทำในภาระงาน/ ชิ้นงาน ว่าผู้เรียนรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

การประเมินค่า/การตัดสิน (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวัดหลายๆ อย่างมาเป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ที่สถานศึกษากำหนด เพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความเก่งหรืออ่อนเพียงใด บรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด ซึ่งคือการสรุปผลการเรียนนั่นเอง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Classroom Assessment) กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษา บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยในการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น

จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้รวบยอดในเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชา และการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

อีกทั้ง ยังได้กล่าวถึงประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน มี 4 ประเภทซึ่งมีความแตกต่างกันตามบทบาท จุดมุ่งหมายและวิธีการวัดและประเมินดังนี้

1.1 การประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่ง (Placement Assessment) เป็นการประเมินก่อน เริ่มเรียนเพื่อต้องการข้อมูลที่แสดงความพร้อม ความสนใจ ระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียน เพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ วางแผน และออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งรายบุคคล รายกลุ่มและรายชั้นเรียน

1.2 การประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Assessment) เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนรู้อะไรมาบ้างเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียน สิ่งที่ยังไม่รู้หรือยังไม่ถูกต้องหรือไม่ จึงเป็นการใช้ในลักษณะประเมินก่อนเรียน นอกจากนี้ยังใช้เพื่อหาสาเหตุของปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มักจะเป็นเฉพาะเรื่อง เช่น ปัญหาการออกเสียงไม่ชัด แล้วหาวิธีปรับปรุงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ขั้นต่อไป วิธีการประเมินใช้ได้ทั้งการสังเกต การสอบพูดคุย สอบถาม หรือการใช้แบบทดสอบ ก็ได้

1.3 การประเมินผลย่อย (Formative Assessment) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนการสอนโดยมิใช่ใช้แค่การทดสอบ ระหว่างเรียนเป็นระยะๆ อย่างเดียว แต่เป็นการที่ครูเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไม่เป็นทางการด้วย ขณะที่ให้ผู้เรียนทำภาระงานตามที่กำหนด ครูสังเกต ซักถาม จดบันทึก แล้ววิเคราะห์ข้อมูลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุงอะไรหรือผู้สอนปรับปรุงอะไรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด การประเมินระหว่างเรียนดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลงาน การพูดคุยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์ผลการสอบ เป็นต้น

1.4 การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) มักเกิดขึ้นเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด และยังใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบกับ การประเมินก่อนเรียนทำให้ทราบพัฒนาการของผู้เรียน การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ยังเป็นการ ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตอนปลายปี/ปลายภาคอีกด้วย การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ใช้ วิธีการและเครื่องมือประเมิน ได้อย่างหลากหลาย โดยปกติมักดำเนินการอย่างเป็นทางการมากกว่า การประเมินระหว่างเรียน

2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามวิธีการแปลความหมายผลการเรียนรู้ มี 2 ประเภทที่แตกต่างกันตามลักษณะการแปลผลคะแนน ดังนี้

2.1 การวัดและประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Assessment) เป็นการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดย เปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่ม หรือในชั้นเรียน

2.2 การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Assessment) เป็นการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดย เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

สอดคล้องกับ นอกจากนี้ กรรวิ บุญชัย (2552) ได้กล่าวว่า มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

การอิงเกณฑ์/การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) เป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ คาดว่า ทุกคนทุกคนหรือส่วนใหญ่สามารถบรรลุได้ นักเรียนบรรลุระดับการปฏิบัติที่ต้องการ ไม่ได้ เปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคน ไม่สนใจในการเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ แต่เปรียบเทียบกับมาตรฐาน หรือเกณฑ์ ในการกำหนดเกณฑ์นั้นก็อาศัยจากเกณฑ์หรือกลุ่ม หรือจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

การอิงปกติวิสัย (Norm referenced) มีการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนด้วยกัน ต้องการทราบว่านักเรียนประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน เมื่อตรวจสอบคะแนนของตนเองกับ

คะแนนของนักเรียนคนอื่นๆ ในแบบทดสอบเดียวกัน การรายงานผลนั้นบอกได้ว่านักเรียนคนนั้นปฏิบัติทักษะดีแค่ไหนเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่นๆ ในเพศเดียวกัน กลุ่มอายุหรือชั้นเดียวกัน

และกรรวิ บุญชัย (2550) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) เป็นการประเมินที่ทำการวัดออกมาเป็นจำนวน ตัวเลข เช่น การวัดความเร็วในการวิ่ง 100 เมตร จะได้เป็นระยะเวลาซึ่งวัดด้วยนาฬิกาจับเวลา การวัดระยะทางในการขึ้นกระโดดไกล จะได้ผลเป็นระยะทางจากการวัดด้วยเทปวัดและ การทำลูก- นิ่ง 1 นาที จะได้จำนวนครั้งที่ปฏิบัติได้ เป็นต้น ซึ่งแบบทดสอบที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) จะมีลักษณะการทดสอบที่ชัดเจน ผู้ให้คะแนนจึงไม่มีผลต่อการให้คะแนน

2. การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) เป็นการประเมินความถูกต้อง ความสวยงามของการปฏิบัติหรือความสามารถในกีฬานิตต่าง ๆ ที่ไม่สามารถประเมินในเชิงปริมาณได้ เช่น ยิมนาสติกลีลา กระโดดน้ำ การเดินร่า กิจกรรมเข้าจังหวะ ดาบสากล หรือท่าทางการเหวี่ยงไม้กอล์ฟ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินด้วยการสังเกตของครูผู้สอน (Subjective Test) ซึ่งจะมีผลต่อการให้คะแนนเพราะบางครั้งอาจจะเกิดจากความพึงพอใจของผู้ให้คะแนนแต่ละคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา และสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึง เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษา ในส่วนของการตัดสินผลการเรียน ไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

1. ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้นๆ
2. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

4. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินในระดับผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบความรู้ความสามารถที่แสดงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อีกทั้งต้องสร้างให้ผู้เรียนรับผิดชอบ การเรียนรู้ของตนด้วยการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน ตัวชี้วัดซึ่งมีความสำคัญในการนำมาใช้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้นั้นยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอน และผู้เรียนใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือยัง การประเมินในชั้นเรียนซึ่งต้องอาศัยทั้งการประเมินผลย่อยเพื่อการพัฒนา และการประเมินผลรวมเพื่อสรุปการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาโดยผู้สอน กำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ในการผ่านตัวชี้วัดทุกตัวให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา กล่าวคือ ให้ท้าทายการเรียนรู้ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินว่าสิ่งที่ผู้เรียนรู้ เข้าใจ ทำได้นั้น เป็นที่น่าพอใจ บรรลุตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หากยังไม่บรรลุ จะต้องหาวิธีการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสูงสุด การกำหนดเกณฑ์นี้ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนรวมกำหนดด้วย ได้ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและสร้างแรงจูงใจในการเรียน การประเมินเพื่อการพัฒนา ส่วนมากเป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ เช่น สังเกต หรือซักถาม หรือการทดสอบย่อย ในการประเมินเพื่อพัฒนานี้ ควรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้เรียนแต่ละคน อาจใช้เวลาเรียนและวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้สอนควรนำข้อมูลที่ได้มาปรับวิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ในท้ายที่สุด อย่างมีคุณภาพ การประเมินเพื่อการพัฒนาจึงไม่จำเป็นต้องตัดสินให้คะแนนเสมอไป การตัดสินให้ คะแนนหรือให้เป็นระดับคุณภาพควรดำเนินการโดยใช้การประเมินสรุปผลรวมเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้และจบรายวิชาเท่านั้น

การตัดสินผลการเรียน ตัดสินเป็นรายวิชา โดยใช้ผลการประเมินระหว่างภาคและปลายภาค ตามสัดส่วนที่สถานศึกษากำหนด ทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินและให้ระดับผลการเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องผ่านทุกรายวิชาพื้นฐาน

โดยองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ประกอบไปด้วย

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาตามตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐานและ
ตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการที่
หลากหลายจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความสามารถ
ที่แท้จริงของผู้เรียน โดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการเรียนการ
สอน โดยสังเกตพัฒนาการและความประพฤติของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วม
กิจกรรม ผู้สอนควรเน้น การประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมิน
จากโครงการ หรือการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ควบคู่ไปกับการใช้การทดสอบแบบต่างๆ
อย่างสมดุล ต้องให้ความสำคัญกับ การประเมินระหว่างเรียน มากกว่าการประเมินปลายปี/ปลาย
ภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการ เลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

2. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการ
อ่านหนังสือ เอกสาร และสื่อต่างๆ เพื่อหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อความสุนทรีย์และ
ประยุกต์ใช้แล้วนำเนื้อหาสาระที่อ่าน มาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์
สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษา
ถูกต้อง มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตาม
ระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้อง
ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา
ผู้เรียนและประเมินการเลื่อนชั้นเรียน ตลอดจนการจบการศึกษาระดับต่างๆ

3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ ในการประเมินให้ประเมินแต่ละคุณลักษณะ แล้วรวบรวมผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกฝ่ายและแหล่งข้อมูลหลายแหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาสู่การสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมิน การเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

4. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน และเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม และใช้เป็นข้อมูลประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

กรรวิ บุญชัย (2552) กล่าวว่า องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการตัดสินใจคือ แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (Test/Device) การวัด (Measurement) และการประเมินผล (Evaluation)

แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (Test/Device) หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อสอบข้อเขียน ข้อคำถามสำหรับสอบปากเปล่า เครื่องมือ อุปกรณ์ แบบทดสอบวัดความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ แบบวัดเจตคติ และวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แบบประเมินการทำงานเป็นทีม หรือแบบวัดโครงการ

การวัด (Measurement) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ (Baumgartner, 2003 อ้างใน กรรวิ บุญชัย, 2552)

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง เป็นขบวนการตัดสินใจ ซึ่งอาศัยการวัดเป็นเครื่องมือ ตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้บรรลุหรือไม่

การวัดและประเมินผลเป็นเรื่องที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การประเมินผลเป็นกระบวนการซึ่งใช้การวัด เป้าหมายของการวัดคือ รวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินผล ส่วนแบบทดสอบใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กันไป

จากการศึกษาการประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการตัดสินใจคือ แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (Test/Device) การวัด (Measurement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) และการประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) โดยประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่ง (Placement Assessment) การประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Assessment) การประเมินผลย่อย (Formative Assessment) การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) จำแนกตามวิธีการแปลความหมายผลการเรียนรู้ ได้แก่ การวัดและประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Assessment) การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Assessment) และองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบไปด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชาตรี ตำราญสุข (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคในประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ของภาคในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 215 คน จาก 215

โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.09 นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ทุกโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพ ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 50,20,10,10 และ 10 ตามลำดับ

อนเชา มาสมักร (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 180 คน จาก 180 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44 นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัยมีพื้นที่

เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40, 20, 20, 10 และ 10 ตามลำดับ

อรพรรณ ปุณญา (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 534 คน จาก 534 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 463 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.70 นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำหลักสูตรหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพ ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40,20,10,10 และ 10 ตามลำดับ

วินัย พุทศรี (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร จำนวน 70 คน ครูพลศึกษา จำนวน 140 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 280 คน ตามตารางการสุ่มตัวอย่างของเครชี และมอร์แกนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก มีดังนี้คือ

1. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมทางพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า สภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
2. ด้านผู้บริหารและการบริหารพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
3. ด้านผู้สอนและการสอน ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
4. ด้านผู้เรียน ในทัศนะของครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการวัดและการประเมินผล ในทัศนะของครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง “โครงการประเมินผล ยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) และประเมินการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีกำหนดพื้นที่เป้าหมายไว้ 5 ภาค ได้แก่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แล้วสุ่มจังหวัดตัวอย่าง 4 จังหวัดในแต่ละภาค และรวมกรุงเทพมหานครเป็น 17 จังหวัด ในแต่ละจังหวัด สุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. จำนวนตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาสุ่มสำรวจจากจำนวนโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 125 โรงเรียน พื้นที่ 500 คน รวม 2,500 คน
2. จำนวนตัวอย่างประชาชนทั่วไปพื้นที่ละ 500 คน รวม 2,500 คน
3. จำนวนนักกีฬา 5 ภาค พื้นที่ทั่วประเทศ จำนวนรวม 793 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 7 ชุด โดยในแบบสอบถามจะตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถนำไปพิจารณาใช้เป็นเกณฑ์บ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ต่างๆได้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีดังนี้

1. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายให้กับนักเรียนและเยาวชน

2. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอนด้านพลศึกษา รวมทั้งครูพลศึกษาไม่เพียงพอ

3. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูพลศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในปี 2548 มีจำนวนโรงเรียนขั้นพื้นฐานทั่วประเทศเท่ากับ 32,280 โรงเรียน มีครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาจำนวน 16,957 คน คิดเป็นจำนวนครูพลศึกษาต่อโรงเรียนเท่ากับ 0.52 คนต่อโรงเรียน ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายครู 1 คนต่อ 1 โรงเรียน หรือคิดเป็นจำนวนโรงเรียนที่มีครูวุฒิสอนพลศึกษาเฉลี่ยทั่วประเทศร้อยละ 52.5 แสดงว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีความต้องการครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาอีกเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั่วประเทศ

4. วุฒิของครูที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน จากจำนวนโรงเรียน 393 โรงเรียน มีครูที่สอนพลศึกษาจำนวน 1,093 คน จำแนกเป็นครูที่มีวุฒิปริญญา จำนวน 758 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 วุฒิปริญญาตรีการศึกษาร้อยละ 1.1 วุฒิสถาบันศึกษาร้อยละ 3.9 และวุฒิอื่นๆ ร้อยละ 25.6 แสดงว่า ยังขาดครูที่มีวุฒิปริญญาอีกร้อยละ 30.7

อดิศักดิ์ พงษ์ศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 211 คน นักเรียนหญิง 189 คน รวมทั้งสิ้น 400 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547

1.1 โดยรวมสภาพที่เป็นจริง จำแนกแยกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความเห็นว่า มีสภาพที่เป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 74.34, 70.97 และ 75.31 ตามลำดับ

1.2 โดยรวมสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นว่า มีสภาพที่เป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 87.24, 89.68 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 88.40

2. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

1. ด้านหลักสูตรและการสอนพลศึกษา นักเรียนมีความเข้าใจหลักสูตรและเนื้อหา การเรียนการสอนพลศึกษาเป็นอย่างดี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.71

2. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.30

3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.25 โดยเฉพาะเรื่องต้องการความสะอาดของอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. ด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 84.75

ประสิทธิ์ คำภีร์ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดและบริหารโครงการสอนวิชา พลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 203 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.08 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนทั้งหมดเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 1,500 คน การจัดชั้น เรียนในแต่ละระดับชั้น ส่วนใหญ่จัดระดับชั้นละ 1 ห้อง จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องคือ น้อยกว่า 30 คน สถานที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพพอใช้ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ มีการจัดโครงการพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนเกือบทั้งหมดมีโครงการแข่งขันกีฬาภายใน โรงเรียน

2. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ จบปริญญาตรี จำนวนรายวิชาที่รับผิดชอบ ครูส่วนใหญ่รับผิดชอบมากกว่า 3 รายวิชา

3. ปัญหาด้านการจัดและบริหารโครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา และการวัดและประเมินผลมีปัญหาในระดับน้อย

4. ส่วนปัญหาที่พบในระดับกลางคือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณ หมวดวิชาพลศึกษามักไม่มีการประชุมเพื่อจัดทำโครงการสอนวิชาพลศึกษา จำนวนครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูผู้สอนบางส่วนไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา และขาดบุคลากรที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

5. ปัญหาที่พบระดับมากคือ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและไม่ได้มาตรฐานขาดงบประมาณในการจัดซื้อและซ่อมแซม

งานวิจัยต่างประเทศ

Nation Association for Sport and Physical Education & American Heart Association (2006, 2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐทั้งสิ้น 50 รัฐและเมืองโคลัมเบีย เกี่ยวกับด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านเด็กที่ได้รับการยกเว้น การยกเว้นการจัดเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ด้านจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ด้านมาตรฐาน หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านวุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านที่ตั้งผู้ประสานงานของรัฐ และด้านการรวบรวมข้อมูลดัชนีมวลกาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิ ผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยในปี 2006 พบว่า ถึงแม้ว่ารัฐส่วนใหญ่จะมีนโยบายเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาที่ต้องการแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดเรียนการสอนและหรือมีการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีการนี้เป็นการลดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนลง

ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับอื่นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเหล่านี้ จะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ

ผลการวิจัยในปี 2010 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างความสามารถทางวิชาการกับเจดคติที่มีต่อโรงเรียนซึ่งพบว่านักเรียนที่สมรรถภาพทางกายที่ดีนั้นมีประวัติการมาเรียนที่ดี และสม่ำเสมอ และเมื่อเร็วๆ นี้การวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมทางกายส่งผลต่อความสามารถทางวิชาการ อาจจะทางตรงหรือทางอ้อมที่มีต่อสรีรวิทยา ความรู้ อารมณ์ และกลไกการเรียนรู้ รวมถึงด้านคุณภาพทางการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตของเด็กและเยาวชน และต่อเนื่องตามลำดับ

Kulik (2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดของคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ตามข้อกำหนดของ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) และเพื่อประเมินว่าลักษณะของโรงเรียน (สถานที่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม) มีผลต่อเวลาในการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 39 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 91 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ในมณฑลออลเดนนี่ (Alleghney) มณฑลบีเวอร์ (Beaver) มณฑลอินเดียนา (Indiana) และมณฑลเวสมอร์แลนด์ (Westmoreland) โดยให้หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาหรือครูพลศึกษาทำแบบสำรวจออนไลน์เกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดให้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับโปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนวันที่สอนวิชาพลศึกษาคือ 28 ± 1.4 2.7 ± 1.4 และ 2.5 ± 1.4 วัน/สัปดาห์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ และเวลาที่ใช้สอนคือ 104.9 ± 54.3 100.1 ± 55.1 และ 92.3 ± 53.4 นาที/สัปดาห์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ นอกจากนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติของครูพลศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่ได้ส่งผลต่อเวลาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา อีกทั้งไม่ได้เป็นผลจากขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาทุกวัน และไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา 225 นาที/สัปดาห์

Dumaguin (1985) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของมลรัฐฮาวาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน (The Physical Education Assessment Instrument) ของมลรัฐฮาวาย ซึ่งใช้ในการประเมินผู้บริหารโรงเรียน ได้ส่งแบบสำรวจจำนวน 16 ชุด ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 16 โรงเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับผลการวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบประเมินค่าเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล และเพื่อใช้ในการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนต่ำกว่ามาตรฐานและบางโรงเรียนไม่ได้จัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับในร่มและกลางแจ้งเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 531 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 531 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
1. บึงกาฬ	25
2. เลย	31
3. หนองบัวลำภู	21
4. อุดรธานี	63
5. หนองคาย	31
6. นครพนม	51
7. มุกดาหาร	30
8. สกลนคร	45
9. กาฬสินธุ์	55
10. ขอนแก่น	84

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
11. มหาสารคาม	35
12. ร้อยเอ็ด	60
รวม	531

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1) ครูผู้สอนพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด (Multi-Response)

2) การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

3) จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือก มากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และคำถามปลายเปิด

4) การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

5) สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบสำรวจรายการ

6) การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

7) การประเมินผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป แบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัย และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถามและวิธีการวิเคราะห์แบบสอบถาม

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา	- ขนาดของโรงเรียน - ลักษณะของโรงเรียน - จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้องเรียน	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียว	ร้อยละ
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา			
2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	- จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน - ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษา - จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา - จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาอื่น ๆ - คุณวุฒิทางการศึกษา - ตำแหน่งทางวิชาการ - ภาระงานสอน - รายวิชาที่สอน - ระดับชั้นที่สอน - การพัฒนาครูผู้สอนด้านการเรียนการสอน	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียวและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
2.2 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	- กระบวนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - เอกสารหลักสูตร - องค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียว - และแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อ - คำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับและมัธยมศึกษา	- จำนวนชั่วโมงเรียน/สัปดาห์/ภาคเรียน - กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดในแต่ละชั้นปี	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียว - คำถามปลายเปิด	ร้อยละ ฐานนิยม
2.4 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	- โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน - โปรแกรมการจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ - โปรแกรมนันทนาการ	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - และแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อ - คำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
2.5 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก วิชาพลศึกษา	- สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดเรียนการสอน - สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน - อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	- คำถามปลายปิด	ร้อยละ
2.6 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	- พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 - กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - รูปแบบของการสอนการจัดกิจกรรม - สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียว - และแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.7 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	- เกณฑ์ในการตัดสินคะแนน - เกณฑ์การประเมินผล - การกำหนดความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ - เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการวัดและประเมินในแต่ละองค์ประกอบ	- คำถามปลายปิด - แบบคำถามเลือก - คำตอบเพียงข้อเดียว - และแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ - คำถามปลายเปิด	ร้อยละ ฐานนิยม

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 12 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาในส่วนองค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเหมาะสม และการใช้ภาษา สำหรับข้อคำถามในแต่ละด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. เสนอผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน ผู้วิจัย โทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 512 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามปลายปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าฐานนิยม
2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าฐานนิยม

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงตอนบนของประเทศไทย โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไป 531 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 512 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงตอนบนของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา
3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา
4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
5. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. การจัดการเรียนรู้
7. การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครู 1 คน นำเสนอเป็นค่าร้อยละ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

(N = 512)		
รายการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)	250	48.82
กลาง (มีจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน)	158	30.86
ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน)	48	9.38
ใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)	56	10.94
ลักษณะของโรงเรียน		
เฉพาะชาย	-	-
เฉพาะหญิง	1	0.20
สหศึกษา	511	99.80
จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้อง		
ต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน		
น้อยกว่า 30 คน	176	34.37
30-40 คน	263	51.37
41-50 คน	71	13.87
มากกว่า 50 คน	2	0.39

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.83) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 30.86) โรงเรียนใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 10.94) และโรงเรียนใหญ่ (ร้อยละ 9.38) ตามลำดับ

ลักษณะของโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.80) เป็นโรงเรียนสหศึกษา(ชาย-หญิง) รองลงมาเป็นโรงเรียนเฉพาะหญิง (ร้อยละ 0.20)

จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.37) คือ 31-40 คน รองลงมา คือน้อยกว่า 30 คน (ร้อยละ 34.37) และ 41-50 คน (ร้อยละ 13.87) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทยทั้ง 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ พลศึกษา นำเสนอเป็นค่าร้อยละ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 – 43

2.1 ครูผู้สอนพลศึกษา

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย

(N = 1,641)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
ครูประจำการ	1,377	83.91
ชาย	1,089	66.36
หญิง	283	17.25
ครูอัตราจ้าง	264	16.09
ชาย	238	14.50
หญิง	31	1.89

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(N = 1,641)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
น้อยกว่า 25 ปี	79	4.81
25-29 ปี	149	9.08
30-34 ปี	218	13.28
35-39 ปี	121	7.37
40-44 ปี	160	9.75
45-49 ปี	250	15.24
50-54 ปี	378	23.04
55 ปีขึ้นไป	286	17.43

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย มีจำนวน 1,641 คน เป็นครูประจำการ 1,377 คน (ร้อยละ 83.91) เพศชาย (ร้อยละ 66.36) เพศหญิง (ร้อยละ 17.25) เป็นครูอัตราจ้าง 264 คน เพศชาย (ร้อยละ 14.50) และเพศหญิง (ร้อยละ 1.89) ตามลำดับ

ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 23.03) อยู่ระหว่าง 50-54 ปี รองลงมาคือ มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 17.43) ช่วงอายุระหว่าง 45-49 ปี (ร้อยละ 15.23) ช่วงอายุระหว่าง 30-34 ปี (ร้อยละ 13.28) ช่วงอายุระหว่าง 40-44 ปี (ร้อยละ 9.75) ช่วงอายุระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 9.08) ช่วงอายุระหว่าง 35-39 ปี (ร้อยละ 7.37) และน้อยกว่า 25 ปี (ร้อยละ 4.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนโรงเรียนที่ครูผู้สอนพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา

(N = 512)

จำนวนครูผู้สอนพลศึกษา (คน)	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
0	25	4.88
1	173	33.79
2	123	24.02
3	62	12.11
4	43	8.40
5	18	3.52
6	18	3.52
7	16	3.13
8	17	3.32
9	9	1.76
10	5	0.96
11	3	0.59

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มี 487 โรงเรียน (ร้อยละ 95.12) ที่ครูผู้สอนพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา และมี 25 โรงเรียน (ร้อยละ 4.88) ที่ครูผู้สอนพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ 173 โรงเรียน (ร้อยละ 33.79) มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 1 คน รองลงมาคือ จำนวน 123 โรงเรียน (ร้อยละ 24.02) มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 2 คน และมีจำนวน 62 โรงเรียน (ร้อยละ 12.11) ที่มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 3 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 1,641)

วุฒิการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	1,300	79.22
ปริญญาโท	333	20.29
ปริญญาเอก	2	0.12
อื่นๆ		
ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง	6	0.37
วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา		
วุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา	1,387	84.52
ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาสาขาอื่นๆ	229	13.96
สุขศึกษา	101	6.15
พยาบาล	23	1.40
วิทยาศาสตร์การกีฬา	16	0.98
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	13	0.79
แนะแนว	12	0.73
บริหารการศึกษา	11	0.67
ภาษาไทย	9	0.55
ภาษาอังกฤษ	9	0.55
คอมพิวเตอร์	9	0.55
วิทยาศาสตร์	8	0.49
ฟิสิกส์	8	0.49
เคมี	3	0.18
บรรณารักษ์	1	0.06
อุตสาหกรรม	1	0.06
ปฐมวัย	1	0.06
อักษรศาสตร์	1	0.06
ศิลปศึกษา	1	0.06

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N = 1,641)

วุฒิการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ดนตรี	1	0.06
รัฐประศาสนศาสตร์	1	0.06
ไม่ระบุ	25	1.52

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.22) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท (ร้อยละ 20.29) และระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 0.12)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 1,387 คน (ร้อยละ 84.52) สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา และมี 229 คน (ร้อยละ 13.96) สำเร็จการศึกษาทางด้านอื่นๆ ประกอบด้วย สุขศึกษา (ร้อยละ 6.15) พยาบาล (ร้อยละ 1.40) วิทยาศาสตร์การกีฬา (ร้อยละ 0.98) เทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 0.79) และแนะแนว (ร้อยละ 0.73) บริหารการศึกษา (ร้อยละ 0.76) ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 0.55) วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ (ร้อยละ 0.49) เคมี (ร้อยละ 0.18) บรรณารักษ์ อุตสาหกรรม ปฐมวัย อักษรศาสตร์ ศิลปศึกษา ดนตรี และรัฐประศาสนศาสตร์ (ร้อยละ 0.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 1,641)

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวนคน	ร้อยละ
คศ. 1	117	8.62
คศ. 2	141	10.38
คศ. 3	944	69.51
คศ. 4	6	0.44
ไม่มีระบุ	583	35.52

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 944 คน (ร้อยละ 69.51) มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (คศ. 3) รองลงมาคือ วิทยฐานะครูชำนาญการ (คศ. 2) (ร้อยละ 10.38) ตำแหน่งครู (คศ.1) (ร้อยละ 8.62) และมีครูผู้สอนพลศึกษาจำนวน 583 คน ที่ไม่ได้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ร้อยละ 35.52)

ตารางที่ 8 ภาระงานสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 512)

ภาระงานสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	10	1.95
11 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	6	1.17
12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	36	7.02
13 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	9	1.76
14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	18	3.52
15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	56	10.94
16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	40	7.81
17 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	17	3.32
18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	146	28.52
19 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	11	2.15
20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	91	17.77
21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	19	3.71
22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	37	7.23
23 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	5	0.98
24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	3	0.59
25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	8	1.56

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.52) มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 17.77) และ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 10.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 512)

ความรับผิดชอบในการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
รายวิชาที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา	95	18.55
สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา	470	91.80
สอนวิชาพลศึกษาและวิชาอื่นๆ	171	33.40
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ และเนตรนารี	40	7.81
ประวัติศาสตร์	31	1.76
สังคมศึกษา	22	4.30
ศิลปะ	20	3.91
วิทยาศาสตร์	16	3.13
แนะแนว	16	3.13
การงานพื้นฐานอาชีพ	15	2.93
เพศศึกษา	15	2.93
คณิตศาสตร์	5	0.98
เกษตร	3	0.59
รักการอ่าน	3	0.59
คอมพิวเตอร์	3	0.59
อังกฤษ	2	0.39
คุณธรรม	2	0.39

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 512)

ความรับผิดชอบในการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่ครูพลศึกษารับผิดชอบในการสอน		
สอนเฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น	3	0.58
สอนเฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	0.98
ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	504	98.44
จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกายที่ครูรับผิดชอบในการสอนแต่ละภาคเรียน		
1 กิจกรรมทางกายและกีฬา	249	48.63
2 กิจกรรมทางกายและกีฬา	155	30.27
3 กิจกรรมทางกายและกีฬา	108	21.09

จากตารางที่ 9 พบว่า ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 470 โรงเรียน (ร้อยละ 91.80) สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา รองลงมาคือ รับผิดชอบสอนวิชาพลศึกษาและวิชาอื่นๆ จำนวน 171 โรงเรียน (ร้อยละ 33.40) และ รับผิดชอบสอนเฉพาะวิชาพลศึกษา จำนวน 95 โรงเรียน (ร้อยละ 18.55) โดยรายวิชาอื่นๆ ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลูกเสือ และเนตรนารี (ร้อยละ 7.81) ประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 1.76) และสังคมศึกษา (ร้อยละ 4.30) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.44) รับผิดชอบการสอนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 0.98) และมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 0.58) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.63) จัดให้ครูผู้สอนพลศึกษารับผิดชอบการสอนกิจกรรมทางกายและกีฬาในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม รองลงมาคือ 2 กิจกรรม (ร้อยละ 30.27) และ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 21.09) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน

(N = 512)

การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน	438	85.55
สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ	458	89.45
มีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย	129	25.20
ให้ลาศึกษาต่อ	39	7.62
ให้ทุนการศึกษา	26	5.08

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.45) ได้มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ รองลงมา คือ จัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน (ร้อยละ 85.55) การเชิญวิทยากรมาบรรยาย (ร้อยละ 25.20) ให้ลาศึกษาต่อ (ร้อยละ 7.62) และให้ทุนการศึกษา (ร้อยละ 5.08) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม

(N = 512)

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรมก่อนจัดทำหลักสูตร		
การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	465	90.82
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	380	74.22
การสอนพลศึกษา	333	65.04

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N = 512)

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	290	56.64
ประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	381	74.41
วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	358	69.92
อื่นๆ	13	2.54
เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา		
ได้รับการอบรมช่วงปี 2552-ปัจจุบัน		
การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	447	87.30
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	403	78.71
การสอนพลศึกษา	336	65.63
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	240	46.88
ประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	364	71.09
วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	357	69.73
อื่นๆ	2	0.39
การเป็นโรงเรียนแม่ข่ายโรงเรียนในฝัน	1	0.20
การออกแบบแบบทดสอบของกลุ่มสาระฯ	1	0.20

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 465 โรงเรียน (ร้อยละ 90.82) ได้จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้าร่วมการอบรมก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 74.41) การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา (ร้อยละ 74.22) วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (ร้อยละ 69.92) การสอนพลศึกษา (ร้อยละ 65.04) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 56.64) ตามลำดับ

ในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมสัมมนา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา (ร้อยละ 87.30) รองลงมาคือการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา (ร้อยละ 78.71) การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 71.09) วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (ร้อยละ 69.73) การสอนพลศึกษา (ร้อยละ 65.63) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 46.88) ตามลำดับ

2.2 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 12 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
มีการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษา	500	97.66
จัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาด้วยตนเอง	315	61.52
จัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น	185	36.14
ไม่ระบุ	12	2.34
ไม่มีการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษา	12	2.34

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.66) มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โดยมี 315 โรงเรียน (ร้อยละ 61.52) ที่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง และมี 185 โรงเรียน (ร้อยละ 36.14) จัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น และมี 12 โรงเรียนที่ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา (ร้อยละ 2.34)

ตารางที่ 13 การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร

(N = 512)

การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลาง		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
เคยฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตร	466	91.02
ไม่เคยฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตร	34	6.64
ไม่ระบุ	12	2.34
การส่งเสริมครูพลศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร		
ก่อนจัดทำหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
การจัดอบรมสัมมนาวิชาการ	352	68.75
การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	393	76.76
การจัดการเชิญวิทยากรมาบรรยาย	230	44.92
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพลศึกษาในโรงเรียน	243	47.46
การถ่ายทอดการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	203	39.65
วิทยากรระดับจังหวัด	267	52.15
ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน		
ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	180	35.16
วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการ		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ)	195	38.09
วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สพสท.)	77	15.04
ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	285	55.66
ศึกษานิเทศก์	247	48.24
ไม่ระบุ	12	2.34

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 13 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.02) เคยได้รับการฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมี 34 โรงเรียน (ร้อยละ 6.64) ที่ไม่ได้รับการอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.76) มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาโดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ รองลงมาคือ การจัดสัมมนาวิชาการ (ร้อยละ 68.75) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพลศึกษาในโรงเรียน (ร้อยละ 47.46) และการจัดการเชิงวิทยากรบรรยาย (ร้อยละ 44.95) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.66) ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียน รองลงมาคือ วิทยากรระดับจังหวัด (ร้อยละ 52.15)ศึกษานิเทศก์ (ร้อยละ 48.24) ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ร้อยละ 39.65) วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) (ร้อยละ 38.09) และครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 35.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542		
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545		
ความมุ่งหมายและหลักการ	432	84.38
ประเด็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอน		
พลศึกษาในโรงเรียน	396	77.34
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา	244	47.66
แนวการจัดการศึกษา	397	77.54

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(N = 512)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
หลักการและจุดมุ่งหมาย	436	85.16
จุดมุ่งหมายที่เป็นประเด็นสำคัญ	397	77.54
โครงสร้างหลักสูตร	433	84.57
วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	367	71.68
คุณภาพของผู้เรียน	377	73.63
สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น		
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	459	89.65
กระบวนการจัดทำสาระหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้		
สุขศึกษาและพลศึกษา	334	65.23
การจัดการเรียนรู้	325	63.48
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย		
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	249	48.63
องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ		
และสมรรถภาพทางกลไก	255	49.80
การประเมินผลการเรียนรู้		
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	353	68.95
หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสิน		
ระดับคะแนนพลศึกษา	252	49.22
ไม่ระบุ	12	2.34

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 14 พบว่า ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.38) ในหัวข้อความมุ่งหมายและหลักการ รองลงมาคือ แนวการจัด

การศึกษา (ร้อยละ 77.54) ประเด็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน (ร้อยละ 77.34) สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา (ร้อยละ 47.66) ตามลำดับ

ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา มีการศึกษาหาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.65) ศึกษาเกี่ยวกับสาระมาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา รองลงมาคือ หลักการและจุดมุ่งหมาย (ร้อยละ 85.16) และโครงสร้างหลักสูตร (ร้อยละ 84.57)

ตารางที่ 15 คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	493	96.29
ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา	453	88.48
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	234	45.70
ตัวแทนท้องถิ่น และชุมชน	127	24.80
ตัวแทนนักเรียน	74	14.45
ไม่ระบุ	12	2.34

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 15 พบว่า คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.29) ประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา (ร้อยละ 88.48) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ (ร้อยละ 45.70) ตัวแทนท้องถิ่นและชุมชน (ร้อยละ 24.80) และตัวแทนนักเรียน (ร้อยละ 14.45) และอื่นๆ (ร้อยละ 5.47) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา	377	73.63
การศึกษาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น	447	87.30
กำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี และช่วงชั้น รายปี และรายภาค	390	76.17
การเขียนคำอธิบายรายวิชา	443	86.52
การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	422	82.42
การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	407	79.49
การจัดทำโครงสร้างรายวิชา	442	86.33
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	473	92.38

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีส่วนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 92.38) รองลงมา คือการศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 87.30) การเขียนคำอธิบายรายวิชา (ร้อยละ 86.52) การจัดทำโครงสร้างรายวิชา (ร้อยละ 86.33) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (ร้อยละ 82.42) การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ (ร้อยละ 79.49) กำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี และช่วงชั้น รายปี และรายภาค (ร้อยละ 76.17) และการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา (ร้อยละ 73.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา		
คณะกรรมการสถานศึกษา	114	22.27
คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	454	88.67
คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	378	73.80
ไม่ระบุ	12	2.34

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 512)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การบูรณาการหลักสูตร		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	265	51.76
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	234	45.70
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	348	67.97
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	259	50.59
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาในสาระสุขศึกษา	399	77.93
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	285	55.66
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	252	49.22
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	252	49.22
ไม่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น	42	8.20
การพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา		
ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน	380	74.22
ศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น	390	76.17
สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน	338	66.02
พิจารณาบุคคลากรในโรงเรียนและในชุมชน	252	49.22
พิจารณาจากสถานที่	263	51.37
พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	319	62.70
อื่นๆ	5	0.98
ความเหมาะสมกับผู้เรียน	3	0.59
หลักสูตร	2	0.39
สาระการเรียนรู้		
สาระที่ 1	373	72.85
สาระที่ 2	359	70.12
สาระที่ 3	460	89.84
สาระที่ 4	369	72.07
สาระที่ 5	329	64.26

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 512)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา	482	94.14
ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา	18	3.52
ไม่ระบุ	12	2.34

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 17 พบว่า คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.67) ทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 73.80) และคณะกรรมการสถานศึกษา (ร้อยละ 22.27) ตามลำดับ

การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.93) มีการบูรณาการในการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษากับสาระสุขศึกษา รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 67.97) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ร้อยละ 55.66) ตามลำดับ

การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา วิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.17) จากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น รองลงมาศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน (ร้อยละ 74.22) และสำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 66.02) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.84) นำสาระที่ 3 มาใช้ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ สาระที่ 1 (ร้อยละ 72.85) และสาระที่ 4 (ร้อยละ 72.07) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 482 โรงเรียน (ร้อยละ 94.14) มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาพลศึกษา และมีเพียง 18 โรงเรียน (ร้อยละ 3.52) ที่ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาพลศึกษา

ตารางที่ 18 ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 512)

ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหา ในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร		
ทุกๆ 3 ปี	253	49.41
ทุกๆ 5 ปี	180	35.16
อื่นๆ	67	13.09
ทุกปี	20	3.91
ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	11	2.15
ตามความเหมาะสม แล้วแต่โอกาส	11	2.15
ปรับตามหลักสูตร	7	1.37
ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงพลศึกษา		
ในแต่ละชั้นปี และช่วงชั้น	236	47.20
การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดทำเป็น		
รายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี	326	65.20
การกำหนดกิจกรรมทางกาย และกีฬาในแต่ละชั้นปี และช่วงชั้น	188	37.60
การพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	191	38.20
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย		
สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก	155	31.00
อื่นๆ	31	6.20
ไม่มี	16	3.20
มีภาระงานเยอะ	3	0.60
ไม่ได้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม	3	0.60

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(N = 512)

ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหา ในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขาดอุปกรณ์กีฬาในการสอนพลศึกษา และอุปกรณ์		
การทดสอบสมรรถภาพ	3	0.60
ขาดแบบฝึก	2	0.40
ขาดแคลนบุคลากร	2	0.40
การกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับเวลา ในการกำหนดให้เนื้อหากว้างต่อเวลาเรียนน้อย	2	0.40
ไม่ระบุ	12	2.34

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 18 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.41) มีการปรับปรุงทุกๆ 3 ปี รองลงมาคือ ทุกๆ 5 ปี (ร้อยละ 35.16) และ ทุกๆ ปี (ร้อยละ 3.91) ตามลำดับ

ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.20) คือการกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี รองลงมาคือ ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงพลศึกษาในแต่ละชั้นปี และช่วงชั้น (ร้อยละ 47.20) และการพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 38.20) ตามลำดับ

2.3 จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 19 โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

(N= 512)

โครงสร้างวิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์		
		1	2	3
		จำนวน โรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวน โรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวน โรงเรียน (ร้อยละ)
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น				
สาระพื้นฐาน	386	297	81	8
	(75.39)	(58.01)	(15.82)	(1.56)
สาระเพิ่มเติม	126	78	40	8
	(24.61)	(15.23)	(7.81)	(1.56)
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย				
สาระพื้นฐาน	319	269	39	11
	(62.30)	(52.53)	(7.62)	(2.15)
สาระเพิ่มเติม	193	125	63	5
	(37.70)	(24.41)	(12.31)	(0.98)

จากตารางที่ 19 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) เป็นสาระพื้นฐาน (ร้อยละ 75.39) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 58.01) รองลงมาคือ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 15.82) และ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 1.56) ตามลำดับ

และมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จำนวน 126 โรงเรียน (ร้อยละ 24.61) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยมี 78 โรงเรียน (ร้อยละ 15.23) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ มี 40 โรงเรียน (ร้อยละ 7.81) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6) มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอน พลศึกษา เป็นสาระพื้นฐาน (ร้อยละ 62.30) โดยมี 269 โรงเรียน (ร้อยละ 52.53) ที่กำหนดชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มี 39 โรงเรียน (ร้อยละ 7.62) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 11 โรงเรียน (ร้อยละ 2.15) กำหนดการเรียน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

และมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) จำนวน 193 โรงเรียน (ร้อยละ 37.70) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยมี 125 โรงเรียน (ร้อยละ 24.41) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 63 โรงเรียน (ร้อยละ 12.31) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

ตารางที่ 20 จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

(N = 512)

จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
1 กิจกรรม	329	64.26
2 กิจกรรม	178	34.77
3 กิจกรรม	3	0.58
มากกว่า 3 กิจกรรม	2	0.39

จากตารางที่ 20 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.26) มีการจัดกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาในแต่ละระดับชั้นต่อภาคการเรียน จำนวน 1 กิจกรรม รองลงมาคือ 2 กิจกรรม (ร้อยละ 34.77) และ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 0.58)

ตารางที่ 21 กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

(N = 512)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	ภาคต้น	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	ภาคปลาย	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
1	เทเบิลเทนนิส	247	48.24	เทเบิลเทนนิส	196	38.28
2	กระบี่กระบอง	163	31.84	กรีฑา	176	36.38
3	บาสเกตบอล	141	27.54	บาสเกตบอล	202	39.45
4	แบดมินตัน	150	30.47	แบดมินตัน	101	19.73
5	แบดมินตัน	88	17.19	ฟุตบอล	78	15.23
6	ลีลาศ	98	19.14	ลีลาศ	129	25.19

จากตารางที่ 21 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.24 และร้อยละ 38.28) ส่วนใหญ่ใช้กีฬาเทเบิลเทนนิสเป็นสื่อการเรียนรู้

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคต้นส่วนใหญ่ใช้กีฬากระบี่กระบองเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 31.84) ส่วนภาคปลายใช้กีฬากรีฑา (ร้อยละ 36.38)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาสเกตบอลเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 27.54 และร้อยละ 39.45)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาแบดมินตันเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 30.47 และร้อยละ 19.73)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคต้นส่วนใหญ่ใช้กีฬาแบดมินตันเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 17.19) ส่วนภาคปลายใช้กีฬาฟุตบอล (ร้อยละ 15.23)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาลีลาศเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 19.14 และร้อยละ 25.19)

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ตารางที่ 22 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 512)

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)		
จัดให้มีการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง	435	84.96
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	312	60.94
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	123	24.02
จัดให้มีการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	146	28.52
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	111	21.68
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือ มากกว่า 2 ชนิดกีฬา	35	6.84
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)		
จัดให้มีการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง	231	45.12
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	199	38.87
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	32	6.25
จัดให้มีการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง	147	28.71
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	83	16.21
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	3	7.03
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือ มากกว่า 2 ชนิดกีฬา	28	5.47
จัดให้มีการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง	147	28.71
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	71	13.87
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	61	11.91
จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือ 2-3 ชนิดกีฬา	15	2.93

ตารางที่ 22 (ต่อ)

(N = 512)

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษา		
เฉพาะชาย	-	-
เฉพาะหญิง	1	0.20
สหศึกษา	511	99.80

จากตารางที่ 22 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.96) มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรมหรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 60.94) และมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 24.02) จัดให้มีการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงโดยจัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 21.68) และมีการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 6.84) ตามลำดับ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ส่วนใหญ่ จำนวน (ร้อยละ 45.12) จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง โดยจัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 38.87) รองลงมาคือการจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมงจัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 16.21) และภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 13.87) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.80) มีการจัดชั้นเรียนพลศึกษา แบบสหศึกษา (ชาย-หญิงรวมกัน) รองลงมาคือการจัดชั้นเรียนเฉพาะหญิง (ร้อยละ 0.20)

ตารางที่ 23 การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน

(N = 512)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการจัดดำเนินโครงการ		
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง	493	96.29
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 2 ครั้ง	13	2.54
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 3 ครั้ง	4	0.78
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 4 ครั้ง	2	0.39
ช่วงเวลาที่ยังดำเนินโครงการ		
ภาคต้น	71	13.87
ภาคปลาย	423	82.62
อื่นๆ	18	3.51
ภาคต้นและภาคปลาย	13	2.54
ภาคต้นจัดกีฬาระดับชั้น และภาคปลายกีฬาภายใน	3	0.59
แล้วแต่ความเหมาะสม	2	0.39
ลักษณะของการจัดการแข่งขัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด	509	99.41
อื่นๆ	6	1.17
แบ่งตามความสมัครใจ	3	0.59
ให้นักเรียนแบ่งเอง	3	0.59
เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสีต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	449	87.70
แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	72	14.06
แบ่งนักเรียนเป็นสี ตามคึกเรียน หรือคณะ	2	0.39
อื่นๆ	1	0.20
แยกนักกีฬาตัวแทนตัวแทนโรงเรียนเป็นกลุ่มต่างหาก 1		0.20

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(N = 512)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ฟุตบอล	479	97.07
บาสเกตบอล	303	59.18
วอลเลย์บอล	503	98.24
เซปักตะกร้อ	503	98.24
ฟุตซอล	377	73.63
รักบี้ฟุตบอล	-	-
แฮนด์บอล	41	8.01
แชร์บอล	77	15.04
แบดมินตัน	114	22.27
เทเบิลเทนนิส	300	58.59
เปตอง	392	76.56
ลีลาศ	14	2.73
ว่ายน้ำ	3	0.59
หมากลูก	45	8.79
กรีฑาประเภทลู่	414	80.86
กรีฑาประเภทลาน	210	41.02
กีฬาพื้นเมือง	267	52.15
หมากกระดาน	15	2.93
การเดินร่ำแบบแอโรบิก	30	5.86
อื่นๆ	5	0.98
วอลเลย์บอลชายหาด	2	0.39
กีฬาพื้นบ้าน	1	0.20
วูโดบอล	1	0.20
เกมต่างๆ	1	0.20

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(N = 512)

รายการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดสอนในโรงเรียน		
สอดคล้อง	510	99.61
ไม่สอดคล้อง	2	0.39
ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน		
1 วัน	31	6.05
2-3 วัน	355	69.34
มากกว่า 3 วัน	216	24.61

จากตารางที่ 23 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.29) มีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน เป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยจัดดำเนินโครงการในภาคปลาย (ร้อยละ 82.62) และจัดดำเนินโครงการในภาคต้น (ร้อยละ 13.87)

การจัดการแข่งขันกีฬาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.41) มีการแบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนแบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเดียวกัน (ร้อยละ 87.70) และแบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน (ร้อยละ 14.06)

กิจกรรมทางกายและกีฬาที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย จัดดำเนินการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 98.24) รองลงมาคือ ฟุตบอล (ร้อยละ 97.07) และกรีฑาประเภทลู่ (ร้อยละ 80.86) ตามลำดับ

กิจกรรมที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ดำเนินการจัดการแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.61) สอดคล้องกับกีฬาที่จัดสอน

ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬากายในส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.34) จัดระยะเวลา 2-3 วัน รองลงมาคือมากกว่า 3 วันกิจกรรม (ร้อยละ 24.61) และ 1 วัน (ร้อยละ 6.05)

ตารางที่ 24 การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

(N = 512)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
โปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มี	512	100.0
ไม่มี	-	-
การสนับสนุนงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ	272	53.13
มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ	226	44.14
ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ	8	1.56
อื่นๆ	3	0.59
ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาล	1	0.20
หน่วยงานเอกชน ผู้ปกครอง	2	0.39
ไม่ระบุ	3	0.59
ชนิดกีฬาที่สนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ฟุตบอล	436	85.16
บาสเกตบอล	261	50.98
วอลเลย์บอล	430	83.98
เซปักตะกร้อ	414	80.86
ฟุตซอล	383	74.80
รักบี้ฟุตบอล	6	1.17
แฮนด์บอล	52	10.16
แชร์บอล	55	10.74
แบดมินตัน	99	19.34
เทเบิลเทนนิส	261	50.98
เปตอง	337	65.82

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(N = 512)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ลิลาศ	8	1.56
ว่ายนํ้า	11	2.15
หมากรุก	46	1.32
กรีฑาประเภทลู่	320	62.50
กรีฑาประเภทลาน	207	40.43
กีฬาพื้นเมือง	44	8.59
หมากกระดาน	21	4.10
การเดินรํ้าแบบแอโรบิก	35	6.84
อื่นๆ		
มวยสากล	15	2.39
จักรยานเสือภูเขา	5	0.98
วอลเลย์บอลชายหาด	2	0.39
ทุกประเภทกีฬา	10	1.95
ไม่ระบุ	1	0.20

จากตารางที่ 24 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 100) มีการเข้าร่วมโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โดยมี 272 โรงเรียนที่มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 53.13) กีฬาที่มีการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ฟุตบอล (ร้อยละ 85.16) รองลงมาคือ วอลเลย์บอล (ร้อยละ 83.98) และเซปักตะกร้อ (ร้อยละ 80.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

(N = 512)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
โปรแกรมพลศึกษาพิเศษ		
โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
มี	113	22.07
ไม่มี	399	77.93
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
เด็กที่มีความพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว	42	8.20
เด็กสมาธิสั้น	51	9.96
เด็กที่มีความบกพร่องและพฤติกรรมทางอารมณ์	22	4.30
เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬาและด้านอื่นๆ	44	8.59
เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)	58	11.33
เด็กออทิสติก	8	1.56
อื่นๆ	3	0.59
เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	3	0.59
ไม่ระบุ	399	77.93
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ	102	19.92
จัดแยกสอนตามความสามารถพิเศษ	11	2.15
ไม่ระบุ	399	77.93
โรงเรียนมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ		
มี	40	7.81
จำนวน(คน)	55	10.74
ไม่มี	71	13.87
อื่นๆ	2	0.39
จัดตามความจำเป็น	1	0.20
มีครูพิเศษรับผิดชอบ	1	0.20

จากตารางที่ 25 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวน 399 โรงเรียน (ร้อยละ 77.93) ไม่มีการจัดการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และมีเพียง 113 โรงเรียน (ร้อยละ 22.07) ที่มีการจัดการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และในการจัดการเรียนการสอน พลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ได้มีการจัดสอนทุกประเภท โดยประเภทที่จัดมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) (ร้อยละ 11.33) รองลงมาคือ เด็กสมาธิสั้น (ร้อยละ 9.96) และเด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬาและด้านอื่นๆ (ร้อยละ 8.59) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จัดการ สอนเด็กพิเศษร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ โดยมี 102 โรงเรียน (ร้อยละ 19.92) ที่มีครูผู้สอน วิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ (ร้อยละ 7.81)

ตารางที่ 26 การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ

(N = 512)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
โปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ		
กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนมีการจัด		
เกม กีฬา	406	79.30
ค่ายพักแรม	409	79.88
ศิลปะวาดเขียน	236	46.09
ทัศนศึกษา	404	78.91
ดนตรีและการแสดง	358	69.92
การละเล่นพื้นบ้าน	158	30.86
อื่นๆ	3	0.59
เดินแอโรบิก	2	0.39
เปิดบ้านวิชาการ	1	0.20
ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม		
ช่วงเช้า	81	15.82
ช่วงพักกลางวัน	288	56.25
ช่วงหลังเลิกเรียน	283	55.27

ตารางที่ 26 (ต่อ)

(N = 512)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
อื่นๆ	39	7.62
ตามความเหมาะสมของกิจกรรม	25	4.88
เสาร์ - อาทิตย์	11	2.15
ในช่วงโม่งเรียน	2	0.39
ช่วงโม่งสุดท้าย	1	0.20

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 26 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.88) มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้กิจกรรมค่ายพักแรม รองลงมาคือ เกม กีฬา (ร้อยละ 79.30) และทัศนศึกษา (ร้อยละ 78.91) ตามลำดับ โดยระยะที่เวลาที่จัดกิจกรรมส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงพักกลางวัน (ร้อยละ 56.25) รองลงมาคือ ช่วงหลังเลิกเรียน (ร้อยละ 55.27) เป็นช่วงระยะเวลาที่โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมมากที่สุด

2.5 สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 27 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

(N = 512)

รายการ	มี		ไม่มี	
	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียน				
การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน				
ความพอเพียง	409	79.88	103	20.12
มีมาตรฐาน	390	76.17	122	23.83
มีความปลอดภัย	481	93.95	31	6.05
มีพื้นที่เหมาะสม	446	87.11	66	12.89
สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน				
สนามกลางแจ้ง	503	98.24	9	1.76
โรงยิมเนเซียม	204	39.84	308	60.16
ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ดิลาศ การเต้นรำ				
แบบแอโรบิก	153	29.88	359	70.12
ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	50	9.77	462	90.23
ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้	62	12.11	450	87.89
สรวายน้ำ	34	6.64	478	93.36
อาคารเอนกประสงค์	290	56.44	222	43.36
ลานเอนกประสงค์	445	86.91	67	13.09
อื่นๆ	29	5.66	483	94.34
ใต้อาคารเรียน	17	3.32	-	-
อาคารหอประชุม	11	2.15	-	-
ห้องเรียน	1	0.20	-	-

ตารางที่ 27 (ต่อ)

(N = 512)

รายการ	มี		ไม่มี	
	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ใน				
การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน				
มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์				
และสิ่งอำนวยความสะดวก	317	61.91	195	38.09
มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน	303	59.18	209	40.82
นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทเบิลเทนนิส				
กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ	406	79.30	106	20.70
มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนยืมไปใช้ในการออกกำลังกาย				
และฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน	356	69.53	156	30.47
มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน	96	18.75	416	81.25
มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ				
เพื่อความปลอดภัย	428	83.59	84	16.41
มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด	400	78.13	112	21.88
มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด	389	75.98	123	24.02

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 27 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.95) มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย นอกจากนั้นยังมีพื้นที่ที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ (ร้อยละ 87.11) เพียงพอ (ร้อยละ 79.88) และมีมาตรฐาน (ร้อยละ 76.17) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.24) มีสนามกลางแจ้ง รองลงมาคือ ลานเอนกประสงค์ (ร้อยละ 86.91) อาคารเอนกประสงค์ (ร้อยละ 56.44) โรงยิมเนเซียม (ร้อยละ 39.84) ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศ (ร้อยละ 29.88)

ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้ (ร้อยละ 12.11) ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก (ร้อยละ 9.77) และสระว่ายน้ำ (ร้อยละ 6.64) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.59) มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อความปลอดภัย รองลงมาคือนักเรียน มีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ (ร้อยละ 79.30) มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 78.14) มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด (ร้อยละ 75.98) มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกาย และฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาการเรียน การสอน (ร้อยละ 69.53) มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 61.91) มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน (ร้อยละ 59.18) และมีห้องเปลี่ยน เครื่องแต่งกายสำหรับให้นักเรียนเปลี่ยนชุดเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 18.75)

ตารางที่ 28 ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

(N = 512)

ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	59	11.52
ต้องการ	453	88.48
อื่นๆ	37	7.23
โรงยิมเนเซียม	206	40.23
อุปกรณ์กีฬา	79	15.43
สระว่ายน้ำ	24	4.69
สนามฟุตบอล	22	4.30
ที่พักนักกีฬา ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า	20	3.91
สนามฟุตบอล	14	2.73
ลานกีฬาเอนกประสงค์	12	2.34
บริการน้ำดื่มสะอาด	12	2.34
สนามกรีฑา	12	2.34
เวทีมวย	8	1.56

ตารางที่ 28 (ต่อ)

(N = 512)

ความต้องการด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
อุปกรณ์ทดสอบสมรรถภาพ	8	1.56
สนามกีฬามาตรฐาน	8	1.56
ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ กีฬา แอโรบิก	8	1.56
สนามบาสเกตบอล	8	1.56
ลู่วิ่งยางมาตรฐาน	5	0.98
สนามเทนนิส	4	0.78
สนามวอลเลย์บอลชายหาด	2	0.39
ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	1	0.20

จากตารางที่ 28 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.48) มีความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม โดยส่วนมากมีความต้องการ โรงยิมเนเซียม (ร้อยละ 40.23) อุปกรณ์กีฬาต่างๆ (ร้อยละ 15.43) และสระว่ายน้ำ (ร้อยละ 4.69) ตามลำดับ

2.6 การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 29 ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

(N = 512)

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ		
ได้ศึกษา	355	69.34
ได้ศึกษาเป็นบางคน	120	23.44
ไม่ได้ศึกษา	37	7.22

ตารางที่ 29 (ต่อ)

(N = 512)

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มาตราใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติที่นำมาเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
มาตรา 6	363	70.89
มาตรา 7	312	60.93
มาตรา 10	250	48.82
มาตรา 22	279	54.49
มาตรา 23	269	52.53
มาตรา 24	235	45.89
อื่นๆ	9	1.75
ไม่แน่ใจ ไม่ทราบ จำไม่ได้	8	1.56
มาตรา 30	1	0.19
ไม่ระบุ	37	7.22

จากตารางที่ 29 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.34) ได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีบางโรงเรียนที่ได้ศึกษาเป็นบางคน (ร้อยละ 23.44) และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่ได้ศึกษา (ร้อยละ 7.22)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 (ร้อยละ 70.89) รองลงมาคือ มาตรา 7 (ร้อยละ 60.93) และ มาตรา 22 (ร้อยละ 54.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(N = 512)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน		
มาก	340	66.41
ปานกลาง	169	33.01
น้อย	3	0.58
การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ได้รับการอบรม	485	94.73
ไม่ได้รับการอบรม	27	5.27
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ประมาณ 100%	198	38.67
ประมาณ 75%	278	54.30
ประมาณ 50%	31	6.05
ประมาณ 25%	2	0.39
ประมาณ 10%	-	-
ไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	-	-
อื่นๆ	3	0.59
ประมาณ 90 %	2	0.39
ตามนโยบาย	1	0.20

จากตารางที่ 30 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.41) มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ เข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 33.01) และ เข้าใจระดับน้อย (ร้อยละ 0.58) ตามลำดับ

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.73) ได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่ไม่ได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ร้อยละ 5.27)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.30) ครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75% รองลงมาคือ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 100 % (ร้อยละ 38.67) และ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 50 % (ร้อยละ 6.05) ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้

(N=512)

ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้	จำนวนครู	ร้อยละ
การเชื่อมโยงกับตัวชีวิตชั้นปีและตัวชีวิตช่วงชั้น	432	84.38
ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	452	88.48
เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก	317	61.91
การวางแผนอำนวยความสะดวก	236	46.09
การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง	405	79.10
การสร้างบรรยากาศ	368	71.88
การเรียนการสอนแบบพลวัต	221	43.16
วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	286	55.86
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	425	83.01
จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์		
สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา	412	80.47
มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย		
และต่อเนื่อง	341	66.60
ไม่ยึดวิธีการใดเพียงวิธีเดียว	309	60.35
อื่นๆ	5	0.98
บูรณาการกับวิชาต่างๆ	3	0.59
ตามนโยบายผู้บริหาร	2	0.39

จากตารางที่ 31 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.48) มีการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน รองลงมาคือความเชื่อมโยงตัวชีวิต (ร้อยละ 84.38) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย (ร้อยละ 83.01) และการเชื่อมโยงกับตัวชีวิตชั้นปีและตัวชีวิตช่วงชั้น (ร้อยละ 84.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 วิธีการสอน

(N=512)

วิธีการสอน	จำนวนครู	ร้อยละ
วิธีสอนแบบบรรยาย	375	73.24
วิธีสอนแบบโครงงาน	223	43.55
วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	86	16.80
วิธีสอนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้	184	35.94
วิธีสอนแบบอภิปราย	230	44.92
วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน	393	76.76
วิธีสอนแบบอริยสัจ 4 และสืบสวน	58	11.33
วิธีสอนแบบกิจกรรม	340	66.41
วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	305	59.57
วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง	226	44.14
วิธีสอนแบบร่วมมือ	308	60.16
วิธีสอนแบบผสมผสาน	289	56.45
อื่นๆ	2	2.93
วิธีสอนแบบสาธิต	1	0.20
วิธีสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	0.20

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 32 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.76) ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมาคือ วิธีการสอนแบบบรรยาย (ร้อยละ 73.24) และวิธีการแบบกิจกรรม (ร้อยละ 66.41) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

(N=512)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	จำนวนครู	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะ		
ความสามารถในการสื่อสาร	412	80.47
ความสามารถในการคิด	432	84.38
ความสามารถในการแก้ปัญหา	470	91.80
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	475	92.77
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	351	68.55
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	487	95.12
ซื่อสัตย์สุจริต	478	93.36
มีวินัย	499	97.46
ใฝ่เรียนรู้	456	89.06
อยู่อย่างพอเพียง	420	82.03
มุ่งมั่นในการทำงาน	452	88.28
รักความเป็นไทย	408	79.69
มีจิตสาธารณะ	468	91.41
อื่นๆ	7	1.37
รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	3	0.59
มีน้ำใจนักกีฬา	2	0.39
มีความกตัญญู	2	0.39

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 33 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ร้อยละ 92.77) ความสามารถในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 91.80) ความสามารถในการคิด (ร้อยละ 84.38) และความสามารถในการสื่อสาร (ร้อยละ 80.47) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีวินัย (ร้อยละ 97.46) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ (ร้อยละ 95.12) ซื่อสัตย์ สุจริต (ร้อยละ 93.36) และมีจิตสาธารณะ (ร้อยละ 91.41) ตามลำดับ

2.7 การประเมินการเรียนรู้

ตารางที่ 34 เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

(N = 512)		
เกณฑ์	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบอิงเกณฑ์	195	38.09
แบบอิงกลุ่ม	30	5.86
แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	287	56.05

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.05) ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม รองลงมาคือ การให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์ (ร้อยละ 38.09) และให้คะแนนแบบอิงกลุ่ม (ร้อยละ 5.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

(N = 512)		
องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านความรู้	503	98.24
สัดส่วนของคะแนน 10	19	3.71
15	2	0.39
20	267	52.15
25	3	0.59
30	161	31.45
35	5	0.98
40	29	5.66

ตารางที่ 35 (ต่อ)

(N = 512)

องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนน		จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านทักษะ	50	11	2.15
	60	3	0.59
	ไม่ระบุ	9	1.76
	ด้านทักษะ	503	98.2
	สัดส่วนของคะแนน 10	17	3.32
	20	86	16.80
	25	6	1.17
	30	93	18.16
	35	5	0.98
	40	60	11.72
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	50	179	34.96
	60	33	6.45
	ไม่ระบุ	9	1.76
	ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	485	94.73
	สัดส่วนของคะแนน 5	31	6.05
	10	383	74.80
	20	68	13.28
	30	3	0.59
	ไม่ระบุ	27	5.27
ด้านสมรรถภาพทางกาย	ด้านสมรรถภาพทางกาย	501	97.85
	สัดส่วนของคะแนน 5	77	15.04
	10	242	47.27
	15	2	0.39
	20	133	25.98
	25	5	0.98
	30	27	5.27
	40	7	1.37

ตารางที่ 35 (ต่อ)

(N = 512)

องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
50	3	0.59
60	2	0.39
70	3	0.39
ไม่ระบุ	11	2.15
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	338	66.02
สัดส่วนของคะแนน 5	72	14.06
10	245	47.85
20	13	2.54
25	2	0.39
30	6	1.17
ไม่ระบุ	174	33.98

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 35 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประเมินผลการเรียนรู้ทุกด้าน โดยมี 503, 503, 501, 485, 338 โรงเรียน ประเมินความรู้ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย คุณธรรมและจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.15) ได้กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 20, 50, 10, 10 และ 10 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 36 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้

(N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ข้อสอบแบบปรนัย	363	70.90
ข้อสอบแบบอัตนัย	275	53.71
การสัมภาษณ์	166	32.42
ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย	279	54.49
แฟ้มสะสมงาน	195	38.09
โครงการกลุ่ม	260	50.78
สำรวจรายการ	33	6.45
การบ้าน	160	31.25

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 36 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 363 โรงเรียน (ร้อยละ 70.90) ประเมินด้านความรู้ด้วยการใช้ข้อสอบแบบปรนัย รองลงมาคือ ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย (ร้อยละ 54.49) ข้อสอบอัตนัย (ร้อยละ 53.71) โครงการกลุ่ม (ร้อยละ 50.78) แฟ้มสะสมงาน (ร้อยละ 38.09) การสัมภาษณ์ (ร้อยละ 32.42) ให้การบ้าน (ร้อยละ 31.25) และ แบบสำรวจรายการ (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ

(N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านปริมาณ		
แบบทดสอบทักษะ และข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน	311	60.74
แบบทดสอบทักษะและ ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง	409	79.88
ด้านคุณภาพ		
แบบตรวจสอบรายการ	189	36.91
แบบประเมินค่า	246	48.05
เกณฑ์การประเมิน	464	90.63

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 37 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการประเมินเชิงปริมาณ โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 409 โรงเรียน (ร้อยละ 79.88) ใช้แบบทดสอบทักษะ และข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 464 โรงเรียน (ร้อยละ 90.63) ใช้เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 38 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม และจริยธรรม (N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม และจริยธรรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม	330	64.45
แบบตรวจสอบรายการ	98	19.14
แบบประมาณค่า	189	36.91
เกณฑ์การประเมิน	252	49.22

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 38 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 330 โรงเรียน (ร้อยละ 64.45) ประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม รองลงมาคือ ใช้เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 49.22) แบบประมาณค่า (ร้อยละ 36.91) และแบบตรวจสอบรายการ (ร้อยละ 19.14) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย (N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย		
ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น	380	74.22
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น	260	50.78
ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย	280	54.69
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น	274	53.52
ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น	259	50.59

ตารางที่ 39 (ต่อ)

(N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ในระหว่างการเรียนรู้การสอนในภาคปลาย	270	52.73
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	345	67.38
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย และสมรรถภาพทางกลไก	365	71.29
องค์ประกอบการทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	428	83.59
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	329	64.26
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	346	67.58
พลังของกล้ามเนื้อ	265	51.76
ความเร็ว	432	84.38
ความอ่อนตัว	457	89.26
ดัชนีมวลกาย	290	56.64
ความคล่องแคล่วว่องไว	446	87.11
ความสมดุลหรือการทรงตัว	250	48.8
การประสานงาน	117	22.85
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	274	53.52
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6		
ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	357	69.73
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย และสมรรถภาพทางกลไก	380	74.22
องค์ประกอบการทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	397	77.54
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	343	66.99
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	399	77.93
พลังของกล้ามเนื้อ	321	62.70
ความเร็ว	430	83.98
ความอ่อนตัว	417	81.45
ดัชนีมวลกาย	345	67.38

ตารางที่ 39 (ต่อ)

(N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความคล่องแคล่วว่องไว	457	89.26
ความสมดุลหรือการทรงตัว	245	47.85
การประสานงาน	168	32.81
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	299	58.40

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 39 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 380 โรงเรียน (ร้อยละ 74.22) ทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น รองลงมาคือ (ร้อยละ 54.69) ทดสอบสมรรถภาพทางกายเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย

โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 365 โรงเรียน (ร้อยละ 71.29) ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว (ร้อยละ 89.26) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 87.11) ความเร็ว (ร้อยละ 84.38) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 83.59) และความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 67.58) ตามลำดับ

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 380 โรงเรียน (ร้อยละ 74.22) ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ คล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 89.26) ความเร็ว (ร้อยละ 83.98) ความอ่อนตัว (ร้อยละ 81.45) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 77.93) และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 77.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 512)

แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน		
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ ICSPFT	193	37.70
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่าย ของการกีฬาแห่งประเทศไทย SATST	251	49.02
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย AAHPERD	68	13.28
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย JASA	76	14.84
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best	99	19.34
แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย ที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7 – 18 ปี	258	50.39
แบบทดสอบสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1	0.20
กรมพลศึกษา	1	0.20
แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง	-	-

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 40 พบว่า แบบทดสอบสมรรถภาพที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 258 โรงเรียน (ร้อยละ 50.39) นำมาใช้คือแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7-18 ปี มาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย รองลงมาคือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST) (ร้อยละ 49.02) และแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT) (ร้อยละ 37.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 512)

ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน		
ทดสอบความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ		
แรงบีบมือ	365	71.29
แรงเหยียดขา	270	52.73
แรงดึงหลัง	143	27.93
การทดสอบความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ดันพื้นไม่จำกัดเวลา	206	40.23
ลุก – นั่ง ไม่จำกัดเวลา	315	61.52
ดึงข้อ	325	63.48
งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)	265	51.76
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ลุก-นั่ง 30 วินาที	415	81.05
ลุก-นั่ง 60 วินาที	116	22.66
ดันพื้น 30 วินาที	223	43.55
ความอ่อนตัว		
นั่งงอตัวไปข้างหน้า	432	84.38
แตะมือด้านหลัง	90	17.58
ก้มแตะ	189	36.91
นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี	98	19.14
ทดสอบความคล่องแคล่วว่องไว		
วิ่งเก็บของ	488	95.31
วิ่งอ้อมหลัก	135	26.37
ก้าวเดิน 20 วินาที	39	7.62
สควอททรัส (Squat Thrust)	24	4.69

ตารางที่ 41 (ต่อ)

(N = 512)

ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ทดสอบความเร็ว		
วิ่ง 20 เมตร (30 Meters-dash)	78	15.23
วิ่ง 30 เมตร (50 Meters-dash)	66	12.89
วิ่ง 50 เมตร (50 Meters-dash)	442	86.33
วิ่ง 4 วินาที	34	6.64
ความสมดุลหรือการทรงตัว		
ยืนขาเดียว	318	62.11
หกกบ	270	54.30
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง	76	14.84
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว	50	9.77
ทดสอบความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ		
วิ่งในเวลา 6 วินาที	93	18.16
วิ่งในเวลา 9 วินาที	25	4.88
วิ่งในเวลา 12 วินาที	26	5.08
วิ่งระยะทาง 800 เมตร	302	58.98
วิ่งระยะทาง 1000 เมตร	253	49.41
วิ่งระยะทาง 1 ไมล์	11	2.15
วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์	10	1.95
ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที	61	11.91
ก้าวขึ้นลงบนเก้าอี้ 5 นาที	54	10.55

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 41 พบว่า ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐานที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายในแต่ละด้านมากที่สุด ดังนี้ แรงบีบมือใช้วัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 71.29) ค้างข้อใช้วัดความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 63.48) ลูก-นั่ง 30 วินาทีใช้วัดความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 81.05) นั่งงอตัวไปข้างหน้าใช้วัดความอ่อนตัว (ร้อยละ 84.38) วิ่งเก็บ

ของใช้วัดความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 95.31) วิ่ง 50 เมตร ใช้วัดความเร็ว (ร้อยละ 86.33) การขึ้น
ขาเดียว ใช้วัดความสมดุลหรือการทรงตัว (ร้อยละ 62.11) และวิ่งระยะทาง 800 เมตร ใช้วัดความ
อดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ (ร้อยละ 58.98)

ตารางที่ 42 เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 512)

เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย		
อิงเกณฑ์	357	69.73
อิงกลุ่ม	78	15.23
อื่น ๆ	77	15.04
- อิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	75	14.65
- ตามเกณฑ์กลุ่มอายุ	1	0.20
- ตามเกณฑ์ ICSPFT	1	0.20
การสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขพลศึกษา		
แยกตามเพศ	357	69.73
แยกตามระดับชั้น	258	50.39
สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน	63	12.30
สร้างเกณฑ์เป็นรายปี	80	15.63
สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี	33	6.45
สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี	16	3.13

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 42 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.73) ใช้เกณฑ์การประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายแบบอิง
เกณฑ์ ส่วนใหญ่ สร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายโดยแยกตามเพศ (ร้อยละ 69.73) รองลงมาคือ
แยกตามระดับชั้น (ร้อยละ 50.39) สร้างเกณฑ์เป็นรายปี (ร้อยละ 15.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 43 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

(N = 512)

การประเมินผลการเรียนรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบวัดคุณลักษณะ	376	73.44
แบบตรวจสอบรายการ	97	18.95
แฟ้มสะสมงาน	149	29.10
แบบสัมภาษณ์	199	38.87
แบบวัดเจตคติ	150	29.30
แบบสังเกต	413	80.66
เกณฑ์การประเมิน	228	44.53

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 43 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.66) ประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้แบบสังเกต รองลงมา คือ แบบวัดคุณลักษณะ (ร้อยละ 73.44) เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 44.53) แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 38.87) แบบวัดเจตคติ (ร้อยละ 29.30) แฟ้มสะสมงาน (ร้อยละ 29.10) และ แบบตรวจสอบรายการ (ร้อยละ 18.95) ตามลำดับ

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ตามขอบเขตการวิจัยในหัวข้อสำคัญดังนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน) จำนวน 250 โรงเรียน รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน) จำนวน 158 โรงเรียน ลักษณะของโรงเรียนเป็นแบบสหศึกษา (ชาย-หญิง) จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้อง คือ 31-40 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553) และอนนา มาสมักร (2553) และมีโรงเรียนจำนวนหนึ่ง 176 โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 30 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชาติรี สำราญสุข (2555) แต่ยังมีโรงเรียนอีก 13 โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 50 คนต่อ 1 ห้องเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียนควรเป็นไปตามข้อเสนอแนะของวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวไว้ว่า

...สัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นควรมีอัตราส่วนครู 1 คนต่อนักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนนักเรียนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากดูแลควบคุมได้ไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน. . .

และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2540) ที่กล่าวไว้ว่า “...พลศึกษาควรจะมีการควบคุมหรือจำกัดขนาดของชั้นเรียนไว้เพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้...”

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของประเทศไทย

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย มีจำนวน 1,641 คน ส่วนใหญ่ เป็นครูประจำการ เพศชาย อายุระหว่าง 50 – 54 ปี ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจำนวน 1,387 คน จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา แต่มี (ร้อยละ 4.88) ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ 4 ปีสร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน เพราะยังมีโรงเรียนที่ไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษา (ร้อยละ 4.88) และไม่สอดคล้องกับ วิริยา บุญชัย และคณะ (2532) ที่กล่าวว่า “...ในการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษานั้น ครูผู้สอนทุกคนต้องสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการพลศึกษา เทคนิคการสอน และมีโอกาสเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมต่างๆมากกว่า...” และสอดคล้องกับ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวว่า

...การเลือกและจัดสรรบุคลากร ผู้บริหารควรจัดผู้สอนวิชาพลศึกษาโดยเริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้ามีไม่พอหรือไม่มีจึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาพลศึกษา ครูที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริงๆก็อาจขอนิสิตนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่างๆ มาช่วยหรือจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้...

เมื่อพิจารณาคูณวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนพลศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และมีตำแหน่งทางวิชาการครูชำนาญการพิเศษ และยังมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการที่ต้องการพัฒนาไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น สถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ จัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน และเชิญวิทยากรมาบรรยาย ให้ทุนการศึกษาและเปิดโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนทั้งวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา รองลงมาคือ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 17.77) และ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 10.94) มีโรงเรียนจำนวน 355 โรงเรียนที่มีภาระงานสอนน้อยกว่า 20 ชั่วโมง และประมาณ 72 โรงเรียนที่มีภาระงานสอนมากกว่า 20 ชั่วโมง ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) กล่าวไว้คือ

...อัตราการสอนของครูก็ควรจะเป็น 3 คาบต่อวันหรือ 15 คาบต่อสัปดาห์ เพราะเวลานอกจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักกีฬา สอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้บริการ ทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้นและสุดท้ายที่สำคัญคือครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งไปในการฝึกสมรรถภาพของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี. . .

การพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนก่อนการจัดทำสาระหลักสูตร และในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ การจัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย โคนหัวข้อที่ได้รับการอบรมก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ได้แก่การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้พลศึกษา การประเมินผล การเรียนรู้พลศึกษา การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การสอนพลศึกษา และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) มาตรา 30 ที่กำหนดไว้ว่า “...ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา...” และ สอดคล้องกับ ปญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนา การแห่งประเทศไทย, 2548) ที่กำหนดไว้ว่า “...ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ ด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ...”

การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โดยมี 315 โรงเรียนที่จัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง และมี 185 โรงเรียน ที่จัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น แต่ยังมี 12 โรงเรียนที่ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) มาตรา 27 ที่กำหนดไว้ว่า

...ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ...

และไม่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า “...ให้สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกชั้นปี ให้เหมาะสมกับธรรมชาติ การเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียน...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา มีครูพลศึกษาเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ จากการมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษานี้นำไปสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัดช่วงชั้น การเขียนคำอธิบายรายวิชา การจัดทำโครงสร้างรายวิชา การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี และช่วงชั้น รายปี และรายภาค และการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษาทำให้สามารถดำเนินโปรแกรมพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปญญัตราชนูรี ที่กำหนดไว้ว่า “...หลักสูตร สุขศึกษาและพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง...” (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548)

การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่ กำหนดโดย คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ (ร้อยละ 88.67) รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ

พลศึกษา (ร้อยละ 73.80) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553) และชาตรี สุขสำราญ (2555) แสดงว่าครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษายังไม่ได้เป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนของวิชาพลศึกษาด้วยตนเองให้เป็นไปตามข้อตกลงต่างๆที่มีขึ้น ดังที่ปญญา กรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ได้กำหนดหลักการไว้ว่า “...ควรกำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ในระยะยาว...”

จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ส่วนใหญ่ กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน โดยเรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 75.39) และมี 126 โรงเรียน (ร้อยละ 24.61) จัดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม มี 78 โรงเรียน (ร้อยละ 15.23) เรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ และมี 40 โรงเรียน (ร้อยละ 7.81) เรียน 2 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ส่วนใหญ่ กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน โดยเรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 62.30)

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของปญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า “...การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น...” และเป็นไปตามหลักการของปญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า “...ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์...”

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา พิจารณาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 76.17) การศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน (ร้อยละ 74.22) สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 66.02) พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 62.70) พิจารณาจากสถานที่ (ร้อยละ 51.37) เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน (Standard-based Curriculum) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพเป้าหมายปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไร และต้องได้อย่างไร และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลาง เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องไปให้ถึงในแต่ละระดับชั้น ป.-ม.6 ไว้เป็นเกณฑ์สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือการจัดทำสาระหลักสูตร (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2556) เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัด ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้จัดกีฬาไทย 1 ชนิดกีฬา แต่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีโรงเรียนใดที่จัดกีฬาไทยเลย ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาควรศึกษาสาระที่ 3 มาตรฐาน พ 3.1 และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้นเพื่อให้เป็นไปตามสาระและมาตรฐานที่ระบุไว้

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยจัดให้มีการเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 84.96) และ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 28.52) และไม่มีโรงเรียนใดที่จัดให้มีการเรียน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แสดงให้เห็นว่าไม่เป็นไปตามปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า “. . .การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น . . .” และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า “. . .ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ . . .”

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม. 4-6 มี 147 โรงเรียน จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง (ร้อยละ 28.71) และมี 231 โรงเรียน (ร้อยละ 45.12) จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง จากการพิจารณาโครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ 3 หน่วยกิต หรือ 120 ชั่วโมง ในการจัดเวลาเรียนกำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง โดยให้เรียนสุขศึกษา 10 ชั่วโมง และพลศึกษา 1 แสดงให้เห็นว่าไม่เป็นไปตามปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า “...การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระแกนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรจัดเวลาเรียนให้เป็นสัดส่วนละครึ่ง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น...” และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า “...ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษา อย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์...” ในการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้

โรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.29) มีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย มีการแบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเดียวกัน กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการแข่งขันมากที่สุด คือ กีฬาวอลเลย์บอล ซึ่งไม่สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่สอนในชั้นเรียน ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2556) กล่าวไว้ว่า “...ชนิดกีฬาที่เลือกจัดการแข่งขันกีฬภายในจึงควรเป็นชนิดเดียวกับที่สอนในชั้นเรียน นักเรียนควรได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุด หรือทุกคน...” และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงหลักการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายใน โรงเรียนที่กล่าวว่า “...เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนานและเพื่อออกกำลังกายตามความถนัด และความสนใจของแต่ละคน...”

ทุกโรงเรียนโรงเรียน (ร้อยละ 100) มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน กีฬาที่ให้การสนับสนุนและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นกิจกรรมทางกายและกีฬาที่มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอยู่แล้ว การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2556) ที่ว่า “...เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงไม่ใช่นักเรียนทุกคนที่จะทำได้หรือมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า “...หรือส่งเสริมเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนมีโอกาพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้น...” ปัญหาที่พบในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน คือ การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 53.13) แต่มี 226 โรงเรียน (ร้อยละ 44.14) ที่มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า

...ตามปกติแล้ว การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรจะเป็นผลพลอยได้จากการแข่งขันกีฬาภายใน โรงเรียน ซึ่งได้จัดให้นักเรียนส่วนมากของโรงเรียนเรียบร้อยเท่านั้น งบประมาณและทรัพยากรที่เหลือน้อยส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนน้อยจึงนำมาใช้กับการจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน...

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.88) มีการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยใช้กิจกรรมค่ายพักแรม แต่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวน 339 โรงเรียน ไม่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวว่า “...การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โปรแกรมนันทนาการ และโปรแกรมการจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ...”

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีสนามกลางแจ้ง (ร้อยละ 98.24) รองลงมาคือ ลานเอนกประสงค์ (ร้อยละ 86.91) สภาพและลักษณะของสถานที่ พบว่าความปลอดภัย เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ และมีมาตรฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bamigboye (1985) พบว่า “...อุปกรณ์ทางพลศึกษาควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้อยู่สภาพที่ใช้ได้และสถานที่ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี...” และเป็นไปตาม วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า “...หลักการของการจัดอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษานั้น ควรจะมุ่งเพื่อความสะดวก ความง่าย และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับ

นักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งในแง่ของการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และการที่นักเรียนมีการซึมไปใช้ในเวลาวางตามลำพังได้ด้วย...”

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย (ร้อยละ 83.59) นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ (ร้อยละ 79.30) และมีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 78.14) ซึ่งสอดคล้องกับฟอง เกิดแก้ว (2514) ได้กล่าวเกี่ยวกับ สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

...เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ และวัสดุในการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของการสอนพลศึกษา เพราะการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องอาศัย เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น สนามเด็กเล่น อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์ให้เพียงพอ. . .

การจัดการเรียนรู้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษา (ร้อยละ 69.34) ได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ศึกษาบางคน (ร้อยละ 23.44) และมี 37 โรงเรียน (ร้อยละ 7.22) ที่ครูพลศึกษาไม่ได้ศึกษา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ได้นำมาตรา 6, 7, 22 และมาตรา 23 มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวได้ว่าเป็นมาตราที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่ง ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประมาณ 75% ไม่มีวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อ 5 ที่ว่า “...เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน (ร้อยละ 76.76) วิธีการสอนแบบบรรยาย (ร้อยละ 73.24) และวิธีการแบบกิจกรรม (ร้อยละ 66.41) มีการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านวินัย ซึ่งเป็นไปตามการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

“...การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย...”

ดังที่ กรรวิ บุญชัย (2555) กล่าวเกี่ยวกับวิธีการสอนไว้ว่า “...ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนแบบที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และเป็นผู้นำ (Coaching) ให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ และแนวทางชีวิต เป็นคนใจดีมีเหตุผล เป็นตัวอย่างที่ดี ใฝ่หาความรู้ สามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และค้นคว้าหาความรู้...”

การประเมินผลการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 20, 50, 10, 10 และ 10 คะแนน แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนพลศึกษาประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นทักษะมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ที่ระบุไว้ว่า

“...มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นใน

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติ . .”

และไม่สอดคล้องกับจุดหมายในข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่า “...มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และรักการออกกำลังกาย...” และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวโดยสรุปว่า “...องค์ประกอบที่จะวัดในแต่ละด้าน ควรให้คะแนนการพัฒนากายในทุกๆ ด้าน 5 ด้านไปพร้อมๆ กัน...”

การประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้อสอบแบบปรนัย เครื่องมือที่นำมาใช้ยังไม่หลากหลายและควรสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการประเมินเชิงปริมาณใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง (ร้อยละ 79.88) และใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน (ร้อยละ 60.74) การใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเองเหมาะสมในการประเมินผลในปัจจุบัน ดังที่ กรรวิ บุญชัย (2555) กล่าวไว้ว่า

“...แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐานมีเป็นจำนวนมากที่ใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบทักษะ (Skill Test) และข้อสอบข้อเขียน (Written Test) อย่างไรก็ตาม นักพลศึกษาพบว่า แบบทดสอบดังกล่าว เป็นแบบการวัดแบบเดิม (Traditional Method) ซึ่งรูปแบบการประเมินที่เคยปฏิบัติกันมาไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ หรือเป็นรูปแบบที่ดูเหมือนว่าไม่วัดในสิ่งที่ต้องการวัด...”

ส่วนการประเมินทักษะเชิงคุณภาพใช้เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 90.63) ประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม (ร้อยละ 64.45) และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม (ร้อยละ 80.66) และแบบวัดคุณลักษณะ (ร้อยละ 73.44) จะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานิยมใช้การประเมินเชิงคุณภาพด้วยเกณฑ์การประเมินมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะเป็น การประเมินแบบอัตนัย แต่การมีรายละเอียดครบถ้วนไว้จึงช่วยให้การประเมินมีความเชื่อถือได้ และมีความเป็นปรนัยมากขึ้นกว่าการใช้แบบประเมินค่า

การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศ ส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก เป็นไปตามตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 4 มาตรฐาน พ.4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 5 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ระบุว่า “. . .ทดสอบสมรรถภาพทางกายและพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล. . .” สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก เป็นไปตามตัวชี้วัดช่วงชั้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 4 มาตรฐาน พ.4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 7 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ระบุว่า “. . .วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก. . .” และเมื่อพิจารณาแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.39) ใช้แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7-18 ปี ซึ่งข้อทดสอบที่นำมาใช้ ได้แก่ ดัชนีมวลกาย การวัดความหนาไขมันใต้ผิวหนัง นั่งงอตัวไปข้างหน้า ดันพื้น 30 วินาที ลูกนั่ง 60 วินาที วิ่งระยะไกล และวิ่งอ้อมหลัก ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก เห็นได้ว่าสอดคล้องกับตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้นในสาระที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างไรก็ตามครูผู้สอนวิชาพลศึกษาควรได้พิจารณาแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก และพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไกที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดสำหรับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก
เชิงเหนือตอนบนของประเทศไทย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 531 คนจาก
โรงเรียนทั้งหมด 531 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย
สร้างขึ้น เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนบนของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบ
เพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ครูผู้สอนพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด
- 2) การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 3) จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือก มากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และคำถามปลายเปิด
- 4) การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 5) สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบสำรวจรายการ
- 6) การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 7) การประเมินผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป แบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 512 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 512 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 531 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อคำถามปลายปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ และค่าฐานนิยม

2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และค่าฐานนิยม

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไป 531 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 512 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอนดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

1.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา มี 25 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา

1.2 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.3 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

1.4 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยสอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มากที่สุด

1.5 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ รับผิดชอบการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยรับผิดชอบการสอนในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม

1.6 การส่งเสริมครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมวิชาการ หัวข้อที่เข้าร่วมประชุมมากที่สุด คือ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

1.7 ก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

1.8 ก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ในช่วงปี พ.ศ.2552-ปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษามากที่สุด

2. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง มี 12 โรงเรียน ที่ไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเคยได้เข้าร่วมการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้รับการถ่ายทอดจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

2.3 ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในส่วนของความมุ่งหมายและหลักการมากที่สุด และได้ศึกษาเกี่ยวกับสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

2.5 คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา

2.6 การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการบูรณาการกับสาระสุขศึกษามากที่สุด

2.7 การเลือกกิจกรรมและกีฬา วิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้พิจารณาถึง ตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น

2.8 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จัดทำสาระหลักสูตรครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทั้ง 5 สาระ โดยสาระที่นำมาใช้มากที่สุด คือสาระที่ 3

2.9 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาทุกๆ 3 ปี ปัญหาในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา คือ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปีและช่วงชั้น

3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ 386 โรงเรียน กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) เป็นสาระพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์

3.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ 319 โรงเรียน กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) เป็นสาระพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์

3.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ในแต่ละ ระดับชั้นต่อภาคการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ถูกใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้มากที่สุดคือ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคต้นและภาคปลายใช้กีฬาเทเบิลเทนนิส

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคต้นใช้กีฬากระป๋องกระบอง และภาคปลายใช้กีฬากีฬา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคต้นและภาคปลายใช้กีฬาบาสเกตบอล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคต้นและภาคปลายใช้กีฬาแบดมินตัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคต้นใช้กีฬาแบดมินตัน และภาคปลายใช้กีฬาฟุตบอล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคต้นและภาคปลายใช้กีฬาลิลาศ

4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

4.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 435 โรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

4.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 231 โรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี

4.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยทุก โรงเรียน มีการดำเนินการการแข่งขันกีฬภายใน โดยส่วนใหญ่ จำนวน 493 โรงเรียน จัดเป็นประจำ ทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยมีการจัดดำเนินโครงการใน ภาคปลาย กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัด

ดำเนินการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ และฟุตบอล กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งขันส่วนใหญ่ มีความสอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดสอน

4.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยทุกโรงเรียน มีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันอย่างเพียงพอ กีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ฟุตบอล วอลเลย์บอล และเซปักตะกร้อ

4.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวน 113 โรงเรียน มีการจัดการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยจัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นตามปกติ

4.6 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ค่ายพักแรม โดยระยะที่เวลาจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ จะอยู่ในช่วงพักกลางวัน

5. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

5.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย โดยมีการจัดการเรียนการสอนใน สนามกีฬากลางแจ้ง มากที่สุด

5.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงยิมเนเซียม อุปกรณ์กีฬาต่างๆ และสระว่ายน้ำ

6. การจัดการเรียนรู้

6.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้มีการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมี 37 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่ได้ศึกษา

6.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 22

6.3 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75%

6.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6.5 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมากที่สุด คือ การมีวินัย

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

7.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประเมินผลการเรียนรู้ครบทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย คุณธรรมและจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์

7.3 การกำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่ คือ 20, 50, 10, 10, 10 คะแนน

7.4 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

7.4.1 ด้านความรู้ ใช้ข้อสอบแบบปรนัย

7.4.2 ด้านทักษะ มีการประเมิน 2 แบบคือ เชิงปริมาณ ใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพ ใช้เกณฑ์การประเมิน

7.4.3 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม

7.4.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย ใช้แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7-18 ปี

7.4.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใช้แบบวัดคุณลักษณะมากที่สุด

7.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น

7.6 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนใหญ่ ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก องค์ประกอบที่ใช้ในการทดสอบเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ

7.7 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่ ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก องค์ประกอบที่ใช้ในการทดสอบเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว ความอ่อนตัว ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

7.8 ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ส่วนใหญ่ นำมาใช้เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน

7.9 การประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยส่วนใหญ่ ใช้แบบอิงเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษา ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ควรจัดให้มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 1 คนต่อ 1 โรงเรียน เพื่อที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน โปรแกรมพลศึกษา เทคนิคการสอน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน
2. โรงเรียนควรจัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีภาระการสอนเป็น 3 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อครูจะได้นำเวลานอกเหนือจากเวลาสอน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจสอบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการฝึกซ้อมกีฬา
3. โรงเรียนควรปรับปรุง โครงสร้างวิชาพลศึกษา ให้มีจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา มากขึ้น ควรกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษาอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
4. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ทุกชั้นตอน และต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาทุกคน

5. โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนให้เพียงพอ

6. โรงเรียนควรจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

7. โรงเรียนควรส่งเสริมการเข้าร่วมการแข่งขันระหว่างโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถในกิจกรรมนั้น ๆ

8. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้และการกำหนดสัดส่วนคะแนน การพิจารณาสัดส่วนคะแนน ควรมีความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบ ให้มีความสอดคล้องกับมาตรา 23 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และจุดหมาย ข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

9. โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทดสอบและประเมินสมรรถภาพทางกายให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้นปี

10. ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ แจ้งให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนที่ได้เก็บข้อมูล เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

11. ในส่วนของการเก็บข้อมูล ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนพลศึกษาทุกคน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมากที่สุด

12. โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย และการประเมินทางเลือกเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนเอกชนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อให้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่แท้จริงของประเทศไทย และเป็นแนวทางในการพัฒนาพลศึกษาทุกระดับ

2. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งในมหาวิทยาลัยกำกับของรัฐและภาคเอกชน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2554. ข้อมูลการปกครอง (Online).

<http://www.dopa.go.th/padmic/jungwad77/jungwad77.htm>, 16 ตุลาคม 2554.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2533. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรรวิ บุญชัย. 2550. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา
ขั้นสูง. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

_____. 2552. “การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้” เอกสารประกอบการเรียนการสอน
วิชาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

_____. 2554. “การทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา” เอกสารประกอบการบรรยายการทดสอบ
และวัดผลทางพลศึกษา. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
(อัคราณา)

_____. 2555. “แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา”

เอกสารประกอบการบรรยายโครงการพัฒนาบุคลากรอบรมเชิงปฏิบัติการ. ภาควิชา

พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชาติรี สำราญสุข. 2555. สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลางในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสิทธิ์ คำภู่ง. 2544. ปัญหาการจัดและบริหารโครงการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิชิต ภูติจันทร์. 2547. การทดสอบและการประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ฟอง เกิดแก้ว. 2514. การพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ฟอง เกิดแก้ว, สวัสดิ์ ทรัพย์จักษ์ และบรรจง คณะวรรณ. 2523. การพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ภารดี อมรรัตนานนท์. 2547. การประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550. โครงการประเมินยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2540. **หลักการพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แปลจาก Williams, J. F. 1964. **The Principles of Physical Education**. Philadelphia: Saunders.

_____. 2548. **รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการวิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2541. **หลักสูตรพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

_____. 2556. **เป้าหมายของการจัดกิจกรรมทางกายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น** (Online). <http://www.tahper.or.th/Chiang%20mai/9956/56.pdf>, 25 พฤษภาคม 2556.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ภาวนา อนนตะชัย และ อุทัย สุขเสริม. 2547. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วินัย พูลศรี. 2551. **การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก**. ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

วิริยา บุญชัย, อลิสา พงษ์อมรพรหม และ ไพวัลย์ ตันลาพุด. 2532. “การประเมินโครงการพลศึกษาของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย”. รายงานการวิจัย. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิสูตร กองจินดา. 2545. **การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย. 2548. “ปฏิญญาราชบุรี”. วารสาร
สุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ. 31(มกราคม-ธันวาคม 2548): 102.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. **Secondary School
 Online** (Online). <http://210.246.188.154/mathayom/school/detail101/index.php>, 12
 ตุลาคม 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.

_____. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
 พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
 แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม
 สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุวิมล ตั้งสัจพจน์. 2540. **สารานุกรมเกี่ยวกับพลศึกษาและสันทนาการ**. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพ
 การพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.

อดิศักดิ์ พงษ์ศักดิ์. 2550. **สภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่
 การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547**. ปริญญาโท การศึกษา
 มหาวิทยาลัย คณะพลศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อนงา มาสมัคร. 2553. **สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของ
 ประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรพรรณ ปุณญา. 2553. สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก
เจียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bamigboye, S.O. 1985. **An Appraisal of the Physical Education Program in
the Teacher Colleges in the Kwara State of Nigeria** (Online).

<http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>, May 25, 2013.

Dumaguin, J. 1985. **An Evaluation of the Status of Physical Education Programs in the
Public High School of Hawaii** (Online). <http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>
May 25, 2013.

Kulik, K.S. 2009. **Implementation of a quality physical education program as defined by the
National Association for Sport and Physical Education of public high schools in
southwestern Pennsylvania** (Online). [http://proquest.umi.com/pqdweb?did=19179274](http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD)
21&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD, February 20, 2010.

National Association for Sport and Physical Education An Association of the American Alliance
for Health Physical Education and Dance. 2011. **Status of Physical Education in the
U. S.** (Online). [http://www.fitness.gov/about-us/council-meetings/council-meeting-](http://www.fitness.gov/about-us/council-meetings/council-meeting-2011/status-of-pe-in-us.pdf)
2011/status-of-pe-in-us.pdf., October 12, 2011.

National Association for Sport and Physical Education & American Heart Association. 2006.

“Status of physical education in the USA.” **2006 Shape of the Nation Report**. Reston,
Virginia: National Association for Sport and Physical Education.

_____. 2010. “Status of physical education in the USA.” **2010 Shape of the Nation Report**.
Reston, Virginia: National Association for Sport and Physical Education.

The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations. 2005.

International Conference on Sport and Education, Celebrating 2005 United Nations

International Year of Sport and Physical Education. Bangkok.





ภาคผนวก



รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาภิกษิต
ตำแหน่งปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ
2. รองศาสตราจารย์ รัตนา เสงส์สวัสดิ์
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. รองศาสตราจารย์ สมบูรณ์ จิระสถิตย์
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนการศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ขอบธรรมสกุล
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภักดิ์
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
สถานที่ทำงาน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริชัย ศรีพรหม
ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดี ฝ่ายวิชาการคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พีรเดช มาลีหอม
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพงษ์ แยมงามเหลือ
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. อาจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุนทรกุล
ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
10. อาจารย์ ดร.จุฑามาศ บัตรเจริญ
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
11. อาจารย์วิชาญ มะวิญชร
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
12. อาจารย์สุริยัน สุวรรณกาล
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์





บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-9428671

ที่ ศธ 0513.10905/

วันที่ 27 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

- สิ่งที่แนบมาด้วย
1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
 2. หนังสือแจ้งการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยในส่วนของ “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัย โครงการวิจัย และ นิสิต ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย



ที่ ศธ.0513.10905/

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 งามวงศ์วาน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

27 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน

- สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
2. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในส่วนของ “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย





ที่ ศธ.0513.10905/ว016

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กทม. 10900

28 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพิทักษ์ แก้วทองมา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง “สภาพการจัดการเรียนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย” ภายใต้การควบคุมของ

ดร.นาทรพี ผลใหญ่
รศ.ดร.กรรวิ บุญชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา มีความประสงค์ขอความร่วมมือจากท่าน โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับไม่นำไปเปิดเผย

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อวยพร ตั้งธงชัย)

หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา

โทร. 02-942-8671

มือถือ (นิสิต). 083-123-5112



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

ผู้ตอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านหรือผู้ได้รับมอบหมายได้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ พร้อมด้วยข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด หากมีข้อสงสัยหรือขัดข้องประการใด สามารถติดต่อมายังผู้วิจัย (นายพิทักษ์ แก้วทองมา) โทรศัพท์ 083-123-5112 โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยนำแบบสอบถามใส่ในซองเอกสารสีน้ำตาลที่ติดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยแล้วส่งกลับที่ นายพิทักษ์ แก้วทองมา อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่าน

นายพิทักษ์ แก้วทองมา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

- คำชี้แจง 1. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อโรงเรียน.....ตำบล.....

อำเภอ.....สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัด ☐ สพป. ☐ สพม.

เขต.....จังหวัด.....

2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาดใด

- ☐ เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
☐ กลาง (มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน)
☐ ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน)
☐ ใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

3. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนแบบใด

- ☐ เฉพาะชาย ☐ เฉพาะหญิง ☐ สหศึกษา (ชาย-หญิง)

4. สัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน เป็นอย่างไร

- ☐ น้อยกว่า 30 คน ☐ 30-40 คน ☐ 41-50 คน
☐ มากกว่า 50 คน (โปรดระบุจำนวนคน)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของประเทศไทย

2.1 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

- คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านคน (รวมถึงตัวท่านด้วย)

- ☐ ครูประจำการ คน (โปรดระบุ) เพศชาย คน เพศหญิง คน
☐ ครูอัตราจ้าง..... คน (โปรดระบุ) เพศชาย คน เพศหญิง คน

2. ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ น้อยกว่า 25 ปีคน ☐ 25-29 ปีคน
☐ 30-34 ปีคน ☐ 35-39 ปีคน
☐ 40-44 ปีคน ☐ 45-49 ปีคน
☐ 50-54 ปีคน ☐ 55 ปีขึ้นไปคน

3. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาในโรงเรียนของท่านคน

4. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาอื่น ๆ ในโรงเรียนของท่านคน

(โปรดระบุสาขาวิชาและระดับการศึกษา)

☐จำนวนคน

☐จำนวนคน

☐จำนวนคน

5. คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

☐ ปริญญาตรีจำนวน.....คน

☐ ปริญญาโทจำนวน.....คน

☐ ปริญญาเอกจำนวน.....คน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)จำนวน.....คน

6. ตำแหน่งทางวิชาการของครูพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

☐ คศ. 1จำนวน.....คน

☐ คศ. 2จำนวน.....คน

☐ คศ. 3จำนวน.....คน

☐ คศ. 4จำนวน.....คน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)จำนวน.....คน

7. ในโรงเรียนของท่าน ครูผู้สอนพลศึกษามีภาระงานสอน โดยเฉลี่ยชั่วโมง/สัปดาห์

8. รายวิชาที่ครูผู้สอนพลศึกษาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สอนเฉพาะพลศึกษา

☐ สอนพลศึกษาและสุขศึกษา

☐ สอนพลศึกษา และรายวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ระดับชั้นที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอน

☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกายที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอนในแต่ละภาคเรียน

☐ 1 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ 2 กิจกรรมทางกาย/กีฬา

☐ 3 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการส่งเสริมในด้านการเรียนการสอนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การนิเทศการสอนพลศึกษา (อาจมีการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระ)

☐ ได้รับการสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

☐ มีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย

☐ ให้ลาศึกษาต่อ

☐ ให้นักเรียนศึกษา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี่ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การสอนพลศึกษา

☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี่ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การสอนพลศึกษา

☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. โรงเรียนได้มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

☐ มี (ทำข้อถัดไป)

☐ ไม่มี (หากโรงเรียนไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา แล้วโรงเรียนใช้หลักสูตรใด

(โปรดระบุ).....

(ข้ามไปทำหัวข้อ 2.3 ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน)

2. โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาคด้วยตนเอง

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น

3. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ครูผู้สอนพลศึกษา
- ☐ ครูผู้สอนสุขศึกษา
- ☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
- ☐ ตัวแทนท้องถิ่น/ชุมชน
- ☐ ตัวแทนนักเรียน
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

5. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ
- ☐ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- ☐ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย
- ☐ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านได้รับการถ่ายทอดการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากใคร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผู้อำนวยการ
- ☐ ศึกษานิเทศก์
- ☐ วิทยากรจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ)
- ☐ วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย)
- ☐ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
- ☐ วิทยากรระดับจังหวัด
- ☐ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

7. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

7.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความมุ่งหมายและหลักการ
- ☐ ประเด็นของความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา
- ☐ แนวการจัดการศึกษา

7.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อที่เป็นประเด็นสำคัญของหลักการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ คุณภาพของผู้เรียน
- ☐ สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ กระบวนการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ การจัดการเรียนรู้
- ☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก
- ☐ การประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสินระดับคะแนนพลศึกษา
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษาของโรงเรียนท่าน กำหนดโดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน
- ☐ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ครูผู้สอนพลศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาในขั้นตอนใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา
- ☐ การศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น
- ☐ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี/ช่วงชั้น รายปี และรายภาค
- ☐ การเขียนคำอธิบายรายวิชา
- ☐ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- ☐ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้
- ☐ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา
- ☐ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

10. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้บูรณาการกับกลุ่มสาระใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระวิชาสุขศึกษา
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ☐ ไม่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

11. การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา ได้พิจารณาดำเนินการจากพื้นฐานดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน
- ☐ ศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น
- ☐ สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน
- ☐ ศึกษานุเคราะห์ในโรงเรียนและในชุมชน
- ☐ พิจารณาจากสถานที่
- ☐ พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่นำมาจัดทำหลักสูตรพลศึกษา ประกอบด้วยสาระใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สาระที่ 1
- ☐ สาระที่ 2
- ☐ สาระที่ 3
- ☐ สาระที่ 4
- ☐ สาระที่ 5

13. โรงเรียนได้จัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

- ☐ มี
- ☐ ไม่มี เพราะ

14. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

- ☐ ทุกๆ 3 ปี
- ☐ ทุกๆ 5 ปี
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

15. ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน คือข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงพลศึกษาในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.3 ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

หมายเหตุ เขียนเครื่องหมาย ✓ ได้มากกว่า 1 ช่อง ในกรณีที่คำตอบมีหลายข้อที่เป็นจริง

1. โรงเรียนได้กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1-3)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน	
☐ สาระเพิ่มเติม	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน	
☐ สาระเพิ่มเติม	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬาโดยเฉลี่ยหรือที่ทำเป็นประจำในการใช้ป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละระดับชั้น/ภาคการศึกษา คือ

☐ 1 กิจกรรม ☐ 2 กิจกรรม ☐ 3 กิจกรรม
☐ มากกว่า 3 กิจกรรม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละชั้นปี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
1		
2		
3		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
4		
5		
6		

2.4 ด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

- คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด
1. โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ☐ โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างไร

☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง (สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง)

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือ 2-3 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.2 ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา

☐ เฉพาะชาย

☐ เฉพาะหญิง

☐ สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)

2. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

2.1 จำนวนครั้งในการจัดดำเนินการ โครงการ

☐ จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ.....ครั้ง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2 ช่วงเวลาที่จัดดำเนินการ โครงการ

☐ ภาคต้น

☐ ภาคปลาย

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.3 ลักษณะของการจัดการแข่งขัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.4 เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสีต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นสี ตามตึกเรียน หรือคณะ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.5 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน มีดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฟุตบอล

☐ บาสเกตบอล

☐ วอลเลย์บอล

☐ เซปักตะกร้อ

☐ ฟุตซอล

☐ รักบี้ฟุตบอล

☐ แส่นดบอล

☐ แชร์บอล

☐ แบดมินตัน

☐ เทเบิลเทนนิส

☐ เปตอง

☐ ลีลาศ

☐ ว่ายน้ำ

☐ หมากรุก

☐ กีฬาประเภทคู่

☐ กีฬาประเภทลาน

☐ กีฬาพื้นเมือง

☐ หมากรักดาน

☐ การเดินร่าแบบแอโรบิก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.6 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันสอดคล้องกับกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดสอน

ในโรงเรียน หรือไม่

☐ สอดคล้อง

☐ ไม่สอดคล้อง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) ...

2.7 ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นดังนี้

☐ 1 วัน

☐ 2-3 วัน

☐ มากกว่า 3 วัน

3. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

3.1 โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

☐ มี (ทำข้อถัดไป)

☐ ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 4)

3.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

- ☐ มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ
☐ มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ
☐ ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3 โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | | |
|---|---|---|
| ☐ ฟุตบอล | ☐ บาสเกตบอล | ☐ วอลเลย์บอล |
| ☐ เซปักตะกร้อ | ☐ ฟุตซอล | ☐ รักบี้ฟุตบอล |
| ☐ แอสนัดบอล | ☐ แฮนด์บอล | ☐ แบดมินตัน |
| ☐ เทเบิลเทนนิส | ☐ เปตอง | ☐ ลีลาศ |
| ☐ ว่ายน้ำ | ☐ หมากรุก | ☐ กรีฑาประเภทลู่ |
| ☐ กรีฑาประเภทลาน | ☐ กีฬาพื้นเมือง | ☐ หมากรักดาน |
| ☐ การเดินร่าแบบแอโรบิก | ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) | |

4. ☐ โปรแกรมพลศึกษาพิเศษ

4.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษหรือไม่

- ☐ มี (ทำข้อถัดไป) ☐ ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 5)

4.2 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว
☐ เด็กสมาธิสั้น
☐ เด็กที่มีความบกพร่องและพฤติกรรมทางอารมณ์
☐ เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬา และความสามารถด้านอื่น ๆ
☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)
☐ เด็กออทิสติก
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4.3 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร

- ☐ จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ
☐ จัดแยกสอนตามความสามารถพิเศษ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4.4 โรงเรียนของท่านมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษหรือไม่

- ☐ มี (โปรดระบุจำนวน คน) ☐ ไม่มี
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ☐ โปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ

5.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เกม กีฬา ☐ ค่ายพักแรม ☐ ศิลปะวาดเขียน
☐ ทักษะศึกษา ☐ ดนตรีและการแสดง ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5.2 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ช่วงเช้า ☐ ช่วงพักกลางวัน ☐ ช่วงหลังเลิกเรียน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงถึงสภาพความเป็นจริงของสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ	รายการ	ช่องทำเครื่องหมาย	
		มี	ไม่มี
1	สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชา พลศึกษา ในโรงเรียน 1.1 มีความพอเพียง 1.2 มีมาตรฐาน 1.3 มีความปลอดภัย 1.4 มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ		
2	สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน 2.1 สนามกลางแจ้ง 2.2 โรงยิมเนเซียม 2.3 ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศ การเต้นรำแบบแอโรบิก..... 2.4 ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก 2.5 ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้ 2.6 สระว่ายน้ำ 2.7 อาคารเอนกประสงค์ 2.8 ลานเอนกประสงค์ 2.9 อื่นๆ (โปรดระบุ)		
3	อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน 3.1 มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก		

.....		
3.2 มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน.....		
3.3 นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะของตนเอง.....		
3.4 มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนยืมไปใช้ในการออกกำลังกาย และฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน		
3.5 มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน.....		
3.6 มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย		
3.7 มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด		
3.8 มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด		

- ☐ โรงเรียนของท่านต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมอีกหรือไม่
- ☐ ไม่ต้องการ ☐ ต้องการ (โปรดระบุ)

2.6 ด้านการจัดการเรียนรู้

- คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทุกท่านได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

- ☐ ได้ศึกษา ☐ ได้ศึกษาเป็นบางคน ☐ ไม่ได้ศึกษา (ข้ามไปทำข้อ 3)

2. มาตราใดในพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ครูพลศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ มาตรา 6 ☐ มาตรา 7 ☐ มาตรา 10
- ☐ มาตรา 22
- ☐ มาตรา 23 ☐ มาตรา 24
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนของท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับใดหรือไม่

- ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ☐ ได้รับการอบรม ☐ ไม่ได้รับการอบรม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)...

5. ในการสอนวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณเท่าไร

- ☐ ประมาณ 100% ☐ ประมาณ 75%
☐ ประมาณ 50% ☐ ประมาณ 25%
☐ ประมาณ 10% ☐ ไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้คำนึงถึงประเด็นต่างๆต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น
☐ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
☐ เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
☐ การวางแผนอำนวยความสะดวก
☐ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง
☐ การสร้างบรรยากาศ
☐ การเรียนการสอนแบบพลวัต (dynamic) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
☐ วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย
☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
☐ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง
☐ ไม่ยึดวิธีใดเพียงวิธีเดียว
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. วิธีการสอนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานำมาใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วิธีสอนแบบบรรยาย ☐ วิธีสอนแบบโครงงาน
☐ วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ☐ วิธีสอนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้
☐ วิธีสอนแบบอภิปราย ☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน
☐ วิธีสอนแบบอริยสัจ 4/สืบสวน ☐ วิธีสอนแบบกิจกรรม
☐ วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง ☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง
☐ วิธีสอนแบบร่วมมือ ☐ วิธีสอนแบบผสมผสาน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านใดต่อไปนี้ ให้แก่ผู้เรียนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสามารถในการสื่อสาร ☐ ความสามารถในการคิด
☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดต่อไปนี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|---|---|
| ☐ รักษา ศาสน์ กษัตริย์ | ☐ ซื่อสัตย์สุจริต |
| ☐ มีวินัย | ☐ ใฝ่เรียนรู้ |
| ☐ อยู่อย่างพอเพียง | ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน |
| ☐ รักความเป็นไทย | ☐ มีจิตสาธารณะ |
| ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) | ☐ ไม่ได้จัด |

2.7 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนพลศึกษา (เกรด)

- | | |
|---|---|
| ☐ อิงเกณฑ์ | ☐ อิงกลุ่ม |
| ☐ อิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม | ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) |

2. องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ในโรงเรียนของท่าน คือข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พร้อมทั้งระบุสัดส่วนคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ (คะแนนรวม 100 คะแนน)

องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการพิจารณาตัดสินคะแนน (เกรด) วิชาพลศึกษา	สัดส่วนคะแนน
☐ ด้านความรู้	
☐ ด้านทักษะ	
☐ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	
☐ ด้านสมรรถภาพทางกาย	
☐ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
รวม	100 คะแนน

3. วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

3.1 ด้านความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|---|--|
| ☐ ข้อสอบแบบปรนัย | ☐ ข้อสอบแบบอัตนัย |
| ☐ การสัมภาษณ์ | ☐ ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย |
| ☐ แฟ้มสะสมงาน | ☐ โครงงานกลุ่ม |
| ☐ แบบสำรวจรายการ | ☐ การบ้าน |
| ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) | |

3.2 ด้านทักษะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ด้านปริมาณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน
- ☐ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ ด้านคุณภาพ พิจารณาความถูกต้อง ความสวยงามในการปฏิบัติทักษะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แบบตรวจสอบรายการ (checklist)
- ☐ แบบประเมินค่า (rating scale)
- ☐ เกณฑ์การประเมิน (scoring rubric)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม
- ☐ แบบตรวจสอบรายการ
- ☐ แบบประเมินค่า
- ☐ เกณฑ์การประเมิน
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย

3.4.1 การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น
- ☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น
- ☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย
- ☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย
- ☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น
- ☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคปลาย
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.2 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ
- ☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.3 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
- ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ
- ☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ
- ☐ พลังของกล้ามเนื้อ
- ☐ ความเร็ว
- ☐ ความอ่อนตัว
- ☐ คชนิมลกาย
- ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว
- ☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว
- ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.4 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.5 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ประกอบด้วยอะไรบ้าง

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว

☐ ความอ่อนตัว

☐ คัพนิมิตลกาย

☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว

☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.6 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

☐ แบบทดสอบมาตรฐานที่ท่านนำมาใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST)

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ AAHPERD

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ JASA

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best

☐ แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทย อายุ 7-18 ปี

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ แบบทดสอบของโรงเรียนของท่านเอง ซึ่งประกอบด้วยรายการทดสอบ ดังต่อไปนี้ (โปรดระบุ)

☐

☐

☐

☐

☐

☐

3.4.7 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

☐ ข้อทดสอบ/แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน ประกอบด้วย

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แรงบีบมือ

☐ แรงเหยียดขา

☐ แรงดึงหลัง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ค้นพื้น ไม่จำกัดเวลา

☐ ลูก-นั่ง ไม่จำกัดเวลา

☐ ดึงข้อ

☐ งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ลูก-นั่ง 30 วินาที

☐ ลูก-นั่ง 60 วินาที

☐ ค้นพื้น 30 วินาที

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความอ่อนตัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ นั่งงอตัวไปข้างหน้า

☐ ตะเฆมือด้านหลัง

☐ ก้มตะเฆ

☐ นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความคล่องแคล่วว่องไว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วิ่งเก็บของ

☐ วิ่งอ้อมหลัก

☐ ก้าวเดิน 20 วินาที

☐ สควอททรัส (Squat Thrust) 20 วินาที

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความเร็ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วิ่งระยะทาง 20 เมตร

☐ วิ่งระยะทาง 30 เมตร

☐ วิ่งระยะทาง 50 เมตร

☐ วิ่ง 4 วินาที

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ยืนขาเดียว

☐ หกกบ

☐ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง

☐ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วิ่งในเวลา 6 นาที

☐ วิ่งในเวลา 9 นาที

☐ วิ่งในเวลา 12 นาที

☐ วิ่งระยะทาง 800 เมตร

☐ วิ่งระยะทาง 1,000 เมตร

☐ วิ่งระยะทาง 1 ไมล์

☐ วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์

☐ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที

☐ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 5 นาที

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (โปรดระบุ)

- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐

3.4.8 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียน

☐ อิงเกณฑ์

☐ อิงกลุ่ม

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.9 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาใน โรงเรียนของท่าน ได้มีการสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกาย

อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สร้างเกณฑ์แยกตามเพศ

☐ สร้างเกณฑ์แยกตามระดับชั้น

☐ สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน

☐ สร้างเกณฑ์เป็นรายปี

☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี

☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี

3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

☐ แบบตรวจสอบรายการ

☐ แฟ้มสะสมงาน

☐ แบบสัมภาษณ์

☐ แบบวัดเจตคติ

☐ แบบสังเกตพฤติกรรม

☐ เกณฑ์การประเมิน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน

นายพิทักษ์ แก้วทองมา

ผู้วิจัย

ประวัติการศึกษา และทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นายพิทักษ์ แก้วทองมา

วัน เดือน ปี เกิด

วันที่ 19 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2530

สถานที่เกิด

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษา

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา)

(เกียรตินิยมอันดับ 2) ภาควิชาพลศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน

ภาคต้น ปีการศึกษา 2550 ผู้ช่วยสอนวิชา

01175112: แบคมินตัน

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2550 ผู้ช่วยสอนวิชา

01175113: เทนนิส

พ.ศ. 2553 - ปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอนวิชา

สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนวัดเจียนเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานี เขต 2